



ฎีกาเด่น
จากคำบรรยายเน 2/71
เรียงข้อ
#เคียงคู่ความสำเร็จ
เล่ม 1



วิแพ่ง

ข้อ 1

ข้อ 2

(อาจารย์อำนาจ พวงชมพู)

วิแพ่งภาค 1

ลักษณะ 6 คำพิพากษาและคำสั่ง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3640/2540

เมื่อประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 177 วรรคสาม ให้สิทธิแก่จำเลยที่จะฟ้องแย้งเข้ามาในคำให้การได้ ถ้าข้ออ้างตามฟ้องแย้งเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับฟ้องเดิมแล้วศาลย่อมต้องรับคำให้การและฟ้องแย้งของจำเลยไว้พิจารณา เมื่อโจทก์ให้การแก้ฟ้องแย้งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 178 แล้ว ย่อมเกิดประเด็นข้อพิพาทที่จะนำไปสู่ประเด็นแห่งคดีที่ศาลจะต้องวินิจฉัยชี้ขาดให้คู่ความแพ้หรือชนะกัน ตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 131 (2) และ 133 บัญญัติไว้ ฉะนั้นการที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยชี้ขาดประเด็นแห่งคดีตามคำฟ้องของโจทก์แล้ววินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นแห่งคดีตามคำฟ้องแย้งของจำเลยรวมทั้ง 2 จึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาพิพากษาคดีที่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3665/2550

จำเลยไม่ได้ตกลงทำสัญญากับ ผ. เพื่อรับดูแลรักษารถยนต์ของ ผ. ดังนั้นจำเลยจึงไม่มีหน้าที่ที่จะต้องดูแลรักษารถยนต์ของ ผ. ตามสัญญา การที่เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยจ้างของจำเลยไม่ได้ตรวจตราและมีคนลักเอารถยนต์ของ ผ. ไปจากบริเวณหมู่บ้านจัดสรรจึงไม่เป็นการกระทำที่ผิดสัญญาหรือละเมิดต่อ ผ. จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดต่อ ผ. ทั้งในเรื่องสัญญา



และละเมิด โจทก์ซึ่งเป็นผู้รับประกันภัยรถยนต์ของ ผ. จึงไม่อาจรับช่วงสิทธิจาก ผ. มาเรียกร้องให้จำเลยรับผิดชอบในกรณีที่รถยนต์ของ ผ. สูญหายไปได้

ศาลชั้นต้นตรวจคำฟ้องของโจทก์แล้วปรากฏว่าข้อกล่าวอ้างตามคำฟ้องเห็นได้ชัดแจ้งว่าจำเลยไม่ต้องรับผิดชอบต่อโจทก์ ศาลชั้นต้นย่อมมีอำนาจที่จะสั่งดสืบพยานโจทก์จำเลย และพิพากษายกฟ้องไปได้เลย โดยไม่จำเป็นต้องให้คู่ความนำพยานเข้าสืบก่อน

ศาลชั้นต้นทำคำพิพากษาเป็นหนังสือและมีเหตุผลแห่งคำวินิจฉัยกับคำวินิจฉัยของศาลในประเด็นแห่งคดีครบถ้วนแล้ว ย่อมเป็นคำพิพากษาที่ชอบด้วย ป.วิ.พ. มาตรา 141 แม้ว่าคำพิพากษาดังกล่าวจะเขียนไว้ในคำฟ้องก็ตาม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5071/2549

แม้ศาลจะยกฟ้องโจทก์ในชั้นตรวจคำฟ้องโดยมิได้ปฏิบัติตาม ป.วิ.พ. มาตรา 141 ที่บัญญัติไว้ว่าให้ทำเป็นหนังสือและต้องกล่าวหรือแสดงชื่อศาลที่พิพากษา ชื่อคู่ความทุกฝ่าย รายการแห่งคดี เหตุผลแห่งคำวินิจฉัยทั้งปวง และคำวินิจฉัยของศาลในประเด็นแห่งคดีตลอดทั้งค่าฤชาธรรมเนียมก็ตาม แต่ในชั้นตรวจคำฟ้อง เมื่อปรากฏจากคำฟ้องกับคำขอท้ายฟ้องของโจทก์ไม่อาจจะพิพากษาให้ได้เช่นนี้ ศาลชั้นต้นก็ชอบที่จะยกฟ้องโจทก์เสียได้ในชั้นตรวจคำฟ้อง การที่ศาลชั้นต้นตรวจคำฟ้องแล้วมีคำสั่งว่าฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 1 และที่ 3 (จำเลยที่ 2 และที่ 3 ในคดีนี้) เป็นฟ้องซ้ำ ส่วนจำเลยที่ 2 (จำเลยที่ 1 ในคดีนี้) ไม่ใช่คู่สัญญาโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง พิพากษายกฟ้อง จึงเป็นกรณีที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นแห่งคดีโดยทำเป็นคำพิพากษตาม ป.วิ.พ. มาตรา 131 (2) แล้ว หากโจทก์ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยชี้ขาดของศาลชั้นต้นย่อมมีสิทธิอุทธรณ์ได้ และการที่โจทก์ลงลายมือชื่อทราบคำสั่งในคำฟ้อง ย่อมถือว่าทราบคำพิพากษาแล้วด้วย หากจำเป็นต้องสั่งรับฟ้องก่อนแล้วกำหนดวันนัดฟังคำพิพากษาและอ่านคำพิพากษาให้คู่ความฟังก่อนดังที่โจทก์ฎีกาไม่

เมื่อศาลได้วินิจฉัยแล้วว่าฟ้องโจทก์เป็นฟ้องซ้ำ โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยทั้งสามอันเป็นปัญหาข้อกฎหมายแล้ว ศาลย่อมมีอำนาจที่จะพิพากษายกฟ้องได้เลย โดยไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยในประเด็นอื่นอีก แม้จะวินิจฉัยในปัญหาดังกล่าวก็ไม่ทำให้ผลแห่งคดีเปลี่ยนแปลงไป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3801/2555

สัญญาเช่ามีค้ำมั่นว่าก่อนครบสัญญาเช่า โจทก์และจำเลยจะปรับเปลี่ยนค่าเช่าหรือระยะเวลาเช่าในอัตราที่เป็นธรรม ดังที่ปฏิบัติมาเป็นปกติประเพณี ข้อความดังกล่าวไม่มีรายละเอียดชัดเจนเกี่ยวกับค่าเช่าหรือระยะเวลาเช่าที่แน่นอนอันเป็นสาระสำคัญของสัญญาเช่า จึงยังไม่เข้าลักษณะค้ำมั่นจะให้เช่า ซึ่งเมื่อจำเลยเพิกเฉยไม่สนองรับคำเสนอที่โจทก์แจ้งไป ถือว่าคำเสนอของโจทก์ตกไป สัญญาเช่าจึงไม่เกิดขึ้น กรณีถือได้ว่าจำเลยไม่ได้กระทำการอันเป็นการโต้แย้งสิทธิหน้าที่ของโจทก์ ที่โจทก์จะบังคับให้จำเลยทำสัญญาเช่าฉบับใหม่กับโจทก์ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 55 โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องจำเลย

ในชั้นตรวจคำฟ้อง ศาลต้องปฏิบัติตาม ป.วิ.พ. มาตรา 172 วรรคท้าย ที่บัญญัติว่า "ให้ศาลตรวจคำฟ้องนั้นแล้วส่งรับไว้ หรือให้ยกเสีย หรือให้คืนไป ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 18" คำว่าให้ยกเสีย ตามบทบัญญัติดังกล่าว จึงเป็นการยกฟ้องของโจทก์ ศาลจึงมีอำนาจยกฟ้องในชั้นตรวจคำฟ้องได้โดยไม่ต้องส่งรับฟ้องไว้ก่อน เมื่อโจทก์ฟ้องคดีโดยไม่ปรากฏว่ามี การโต้แย้งสิทธิเนื่องจากโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง ศาลชอบที่จะยกฟ้องโจทก์เสีย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5630/2548

การพิจารณาตรวจรับคำฟ้องของศาลภาษีอากรนั้น พ.ร.บ.จัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ.2528 มาตรา 17 ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม การตรวจรับคำฟ้องจึงต้องเป็นไปตาม ป.วิ.พ. มาตรา 172 วรรคท้าย ซึ่งศาลมีอำนาจพิพากษายกฟ้องโจทก์ในชั้นตรวจคำฟ้องได้โดยหา จำต้องมีคำสั่งรับคำฟ้องโจทก์ไว้ก่อนไม่

คดีนี้หนังสือมอบอำนาจที่โจทก์แนบมาพร้อมคำฟ้องมิได้ระบุให้ผู้รับมอบอำนาจดำเนินการฟ้องร้องคดีได้ ผู้รับมอบอำนาจจึงไม่มีอำนาจฟ้อง ที่ศาลภาษีอากรกลางพิพากษายกฟ้องโจทก์ทันทีโดยมิได้มีคำสั่งรับคำฟ้องโจทก์ไว้ก่อน ถือว่าศาลภาษีอากรกลางได้นำเอาข้อเท็จจริงที่ปรากฏในคำฟ้องมาวินิจฉัยในประเด็นเรื่องอำนาจฟ้องแล้วว่า โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้อง อันเป็นการวินิจฉัยในประเด็นแห่งคดีตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธี



พิจารณาคดีฎีกาฎีกา พ.ศ.2528 มาตรา 17 ประกอบ ป.วิ.พ. มาตรา 131 (2) ศาลฎีกาฎีกา
กลางไม่คืนค่าขึ้นศาลทั้งหมดแก่โจทก์จึงชอบแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1123/2557

ในกรณีที่โจทก์เพิกเฉยไม่ดำเนินคดีภายในเวลาตามที่ศาลเห็นสมควรกำหนดไว้เพื่อการ
นั้น ตามป.วิ.พ. มาตรา 174 (2) มิได้บังคับเด็ดขาดว่า ศาลจะต้องมีคำสั่งว่าโจทก์ทิ้งฟ้อง
และจำหน่ายคดีทุกกรณี แต่ให้ศาลใช้ดุลพินิจว่าจะมีคำสั่งว่าโจทก์ทิ้งฟ้อง แล้วจำหน่าย
คดีตามมาตรา 132 (1) หรือไม่ก็ได้ โดยคำนึงถึงเหตุผลอันสมควรและยุติธรรม เมื่อได้
ความว่าโจทก์ยังประสงค์ที่จะดำเนินคดีแก่จำเลย การที่ศาลชั้นต้นรับไว้ดำเนินการต่อไป โดยให้
ส่งหมายนัดและสำเนาอุทธรณ์ให้แก่จำเลยอีกครั้งหนึ่ง จนจำเลยได้แก้อุทธรณ์เข้ามาแล้ว
กับการที่ศาลอุทธรณ์ภาค 7 มิได้มีคำสั่งในเรื่องที่โจทก์ได้ทิ้งฟ้องอุทธรณ์ แต่พิจารณาอุทธรณ์
ของโจทก์และมีคำพิพากษาให้จำเลยต้องรับผิดชอบโจทก์มานั้น จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5816/2550

จำเลยยื่นอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาและคำสั่ง จำเลยมิได้นำส่งสำเนาอุทธรณ์
คำพิพากษาให้แก่โจทก์อันถือว่าการทิ้งอุทธรณ์ แต่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
มาตรา 132 ให้อำนาจศาลที่จะใช้ดุลพินิจจำหน่ายคดีจากสารบบความหรือไม่ก็ได้ เมื่อ
คำแก้อุทธรณ์คำสั่งของโจทก์มีเนื้อหาที่เป็นการแก้อุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้นมาด้วย
ศาลอุทธรณ์ชอบที่จะพิจารณาอุทธรณ์คำพิพากษาและคำสั่งของจำเลยแล้วพิพากษาคดีไปได้
โดยไม่จำเป็นต้องมีคำสั่งจำหน่ายคดีเสียจากสารบบความ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5657/2544

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 142 ที่บัญญัติว่า คำพิพากษาหรือคำสั่ง
ของศาลที่ชี้ขาดคดีต้องตัดสินตามข้อหาในคำฟ้องทุกข้อแต่ห้ามมิให้พิพากษาหรือทำคำสั่งให้สิ่ง
ใด ๆ เกินไปกว่าหรือนอกจากที่ปรากฏในคำฟ้องเว้นแต่เข้าข้อยกเว้นตามอนุมาตรา (1) ถึง (6)
นั้น เป็นการกำหนดขอบเขตของการวินิจฉัยชี้ขาดคดีของศาล ซึ่งศาลจะต้องวินิจฉัย
ตามประเด็นปัญหาที่ศาลได้กำหนดไว้เป็นประเด็นข้อพิพาทในชั้นที่สองสถาน และห้าม

มิให้พิพากษาเกินไปกว่าหรือนอกจากที่ปรากฏในคำฟ้องหรือคำขอท้ายฟ้อง แต่มิได้บังคับเด็ดขาดว่าศาลจำต้องวินิจฉัยประเด็นปัญหาดังกล่าวทั้งหมด เพราะหากศาลเห็นว่าประเด็นปัญหาใดแม้วินิจฉัยให้ ก็ไม่ทำให้ผลแห่งคดีเปลี่ยนแปลงไปก็อาจใช้ดุลพินิจไม่วินิจฉัยในประเด็นปัญหาดังกล่าวได้ อันเป็นอำนาจทั่วไปของศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา เมื่อปรากฏว่าศาลอุทธรณ์ภาค 1 วินิจฉัยว่าโจทก์ไม่มีสิทธิในที่ดินพิพาทแล้ว ก็ย่อมมีความหมายอยู่ในตัวว่าโจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องเพราะโจทก์หาได้ถูกจำเลยโต้แย้งสิทธิเนื่องจากเหตุที่จำเลยยื่นคำคัดค้านการที่โจทก์นำรังวัดที่ดินพิพาทไม่ จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยประเด็นปัญหาเรื่องอำนาจฟ้องของโจทก์อีก ฉะนั้น การใช้ดุลพินิจของศาลอุทธรณ์ภาค 1 จึงไม่ขัดต่อบทบัญญัติมาตรา 142 ประกอบด้วยมาตรา 131(2) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ดังที่โจทก์ฎีกาคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1 ในส่วนนี้ชอบแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 421/2524

คำว่า 'การพิจารณา' ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 1(8) หมายความว่า กระบวนการพิจารณาทั้งหมดในศาลใดศาลหนึ่งก่อนศาลนั้นชี้ขาดตัดสินหรือจำหน่ายคดีโดยคำพิพากษาหรือคำสั่ง และการจำหน่ายคดีนั้นหมายถึง การที่ศาลมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีเสียจากสารบบความตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 132 ซึ่งมีผลให้คดีเสร็จเด็ดขาดไปจากศาลที่มีคำสั่งให้จำหน่ายคดีนั้น

การที่คู่ความร้องขอให้ศาลชั้นต้นรอฟังผลของคำพิพากษาในคดีอื่นเพื่ออาศัยเป็นหลักในการชี้ขาดตัดสินคดีนี้เป็นการร้องขอให้ศาลเลื่อนการนั่งพิจารณาไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 39 ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีนี้ชั่วคราวจึงมีผลเท่ากับมีคำสั่งให้เลื่อนการนั่งพิจารณาไปนั่นเอง หากใช้เป็นการสั่งจำหน่ายคดีเสียจากสารบบความตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 132 ไม่ คดีจึงยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น ซึ่งศาลชั้นต้นจะมีคำสั่งให้เริ่มการนั่งพิจารณาต่อไปในวันใด ๆ ตามที่เห็นสมควรก็ได้ตั้งนั้นโจทก์ย่อมมีสิทธิร้องขอในเวลาใด ๆ ก่อนคำพิพากษาเพื่อให้ศาลมีคำสั่งคุ้มครองอย่างใด ๆ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 254 และมี

สิทธิร้องขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดวิธีการเพื่อคุ้มครองประโยชน์ตามประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 264 ได้ด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 10330 - 10331/2553

เมื่อผู้ร้องไม่ยื่นคำให้การแก้ฟ้องแย้ง ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ซึ่งมีฐานะเสมือนเป็นโจทก์
ฟ้องแย้งมีหน้าที่ต้องยื่นคำขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดให้ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 เป็น
ฝ่ายชนะคดีโดยขาดนัดในส่วนของการฟ้องแย้งภายในสิบห้าวันนับแต่ระยะเวลาที่กำหนดให้ผู้ร้อง
ยื่นคำให้การแก้ฟ้องแย้งได้สิ้นสุดลง ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 198 วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา 199 ฉ
ถ้าไม่ยื่นคำขอต่อศาลภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ตามมาตรา 198 วรรคสอง บัญญัติให้
ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีนั้นเสียจากสารบบความ อย่างไรก็ดี แม้บทบัญญัติดังกล่าวจะใช้คำว่า
"ให้ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีนั้นเสียจากสารบบความ" เพื่อเป็นมาตรการมิให้บุคคลผู้ยื่น
คำฟ้องปล่อยปละละเลยไม่ดำเนินคดีภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดก็ตาม แต่ก็มีใช้บท
บังคับศาลที่จะต้องจำหน่ายคดีเสียจากสารบบความเสมอไป ศาลมีอำนาจที่จะให้
ดุลพินิจที่จะสั่งจำหน่ายคดีหรือไม่ก็ได้โดยพิจารณาตามพฤติการณ์แห่งคดีเป็นราย ๆ ไป
สำหรับคดีนี้ ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ฟ้องแย้งผู้ร้องมาในคำคัดค้านในเรื่องเกี่ยวกับคำร้องขอเดิม
ของผู้ร้อง แสดงให้เห็นเจตนาของคดีของผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ว่ายังมีความประสงค์ที่จะ
ดำเนินคดี นอกจากนี้ ยังปรากฏข้อเท็จจริงต่อไปว่า ผู้ร้องได้โต้แย้งคำสั่งศาลชั้นต้นเกี่ยวกับการ
รับฟ้องแย้งของผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ว่าไม่ถูกต้อง อันอาจเป็นเหตุทำให้ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2
เห็นว่าต้องรอคำสั่งของศาลชั้นต้นในเรื่องดังกล่าวก่อน พฤติการณ์ของผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ถือ
ได้ว่ามีเหตุสมควรที่ศาลชั้นต้นไม่จำหน่ายคดีในส่วนฟ้องแย้งของผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ออกเสีย
จากสารบบความ ดังนั้น ที่ศาลชั้นต้นมิได้มีคำสั่งจำหน่ายคดีจึงไม่ใช่เป็นการดำเนินกระบวนการ
พิจารณาที่ผิดระเบียบแต่อย่างใด ฎีกาของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1124/2550

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องให้แก่จำเลย ถึงแม้มิได้สั่งให้โจทก์
เป็นผู้นำส่ง แต่เมื่อจำเลยมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาลชั้นต้น จึงเป็นหน้าที่ของโจทก์ที่จะต้อง



ติดตามผลการส่งหมายเอง เมื่อเจ้าหน้าที่ศาลส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องให้แก่จำเลยได้โดยวิธีปิดหมายตั้งแต่วันที่ 31 สิงหาคม 2546 และต่อมาวันที่ 14 พฤศจิกายน 2546 โจทก์ได้ยื่นบัญชีระบุพยานต่อศาล ซึ่งหากโจทก์ตรวจสอบสำนวนย่อจะทราบผลการส่งหมายและดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งได้ก่อนวันที่ 19 พฤศจิกายน 2549 ซึ่งเป็นวันที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งจำหน่ายคดี การที่โจทก์ไม่ติดตามขวนขวายตรวจสอบสำนวนเพื่อทราบผลการส่งหมายอันเป็นความบกพร่องไม่ใส่ใจในคดี จึงเป็นการปล่อยปละละเลยไม่ดำเนินคดีภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีออกสารบบความจึงชอบแล้ว

คำสั่งศาลชั้นต้นที่ให้จำหน่ายคดีออกเสียจากสารบบความตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 198 วรรคสอง เป็นคำสั่งที่อาศัยอำนาจตามมาตรา 132 (2) ด้วยแม้มาตรา 132 วรรคหนึ่ง จะบัญญัติให้ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีโดยการกำหนดเงื่อนไขในเรื่องค่าฤชาธรรมเนียมตามที่เห็นสมควร แต่บทบัญญัติที่ว่านี้เป็นเรื่องที่ศาลใช้ดุลพินิจว่าสมควรจะสั่งกำหนดเงื่อนไขในเรื่องค่าฤชาธรรมเนียมหรือไม่ หากศาลจะมีคำสั่งดังกล่าวคำสั่งนั้นก็ไม่ต้องขัดแย้งกับมาตรา 151 วรรคหนึ่ง และวรรคสอง ซึ่งบัญญัติถึงเงื่อนไขในการคืนค่าธรรมเนียมศาลไว้โดยเฉพาะ ดังนี้ เมื่อมาตรา 151 ไม่ได้กำหนดให้คืนค่าธรรมเนียมศาลในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีออกเสียจากสารบบความตามมาตรา 198 วรรคสอง จึงสั่งคืนค่าธรรมเนียมศาลให้แก่โจทก์ไม่ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4781/2550

การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 3 มีคำสั่งให้ศาลชั้นต้นเรียกโจทก์ให้ชำระค่าขึ้นศาลชั้นอุทธรณ์เพิ่มตามจำนวนทุนทรัพย์ที่พิพาทให้ครบถ้วนภายใน 15 วัน นับแต่ทราบคำสั่ง และศาลชั้นต้นส่งหมายนัดแจ้งคำสั่งศาลอุทธรณ์ภาค 3 ให้โจทก์ทราบโดยชอบแล้ว โดยวิธีรับหมายเมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2548 แต่โจทก์มิได้ดำเนินการชำระค่าขึ้นศาลในชั้นอุทธรณ์ให้ครบถ้วนภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวจึงถือว่า โจทก์ทิ้งอุทธรณ์ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 174 (2) ประกอบมาตรา 246 และให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความตาม ป.วิ.พ. 132 (1) นั้น การที่ศาลอุทธรณ์ภาค 3 มีคำสั่งว่า โจทก์ทิ้งอุทธรณ์และให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ



#เคียงคู่ความสำเร็จ

เท่ากับเป็นคำสั่งไม่รับอุทธรณ์นั่นเอง ดังนั้น เมื่อศาลอุทธรณ์ภาค 3 ไม่รับอุทธรณ์แล้วโจทก์จะร้องขอดำเนินคดีอย่างคนอนาถาในชั้นอุทธรณ์โดยขอให้ศาลชั้นต้นไต่สวนคำร้องของโจทก์อีกไม่ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4466/2551

คำฟ้องคดีแพ่งของโจทก์ไม่จำเป็นต้องยกบทกฎหมายขึ้นมาอ้างในคำฟ้อง เพียงแต่กล่าวอ้างข้อเท็จจริงและอ้างเหตุผลที่จำเลยต้องรับผิดชอบ ศาลย่อมมีอำนาจยกบทกฎหมายขึ้นมาปรับแก้คดีตามข้อเท็จจริงที่พิจารณาได้ความเองตาม ป.วิ.พ. มาตรา 134 เมื่อโจทก์ฟ้องหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ให้รับผิดชอบละเมิด จึงต้องเป็นไปตาม พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2536 ศาลมีอำนาจนำพระราชบัญญัติดังกล่าวมาปรับแก้คดีได้



#เคียงคู่ความสำเร็จ

ข้อ 2

(อาจารย์ประเสริฐ เสียงสุทธีวงศ์)**สัมมนากฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง**

การเสนอคดีต่อศาล

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 167/2560

โจทก์เป็นเจ้าของรวมในที่ดินพิพาทและจำเลยเป็นผู้ครอบครองโฉนดที่ดินพิพาทแต่ไม่ยอมส่งมอบให้โจทก์ โจทก์จึงไม่สามารถดำเนินการใส่ชื่อโจทก์ในฐานะเจ้าของรวมในโฉนดที่ดินพิพาทได้ ถือเป็นกรโต้แย้งสิทธิ์โจทก์โจทก์มีสิทธิ์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยส่งมอบโฉนดที่ดินพิพาทแก่โจทก์เพื่อโจทก์จะได้นำไปแสดงเป็นหลักฐานต่อจำนวนที่ดินให้ดำเนินการใส่ชื่อโจทก์ในฐานะเจ้าของรวมในโฉนดที่ดินพิพาทตามฟ้อง

คำขอของโจทก์ที่ขอให้จำเลยจดทะเบียนใส่ชื่อโจทก์ในโฉนดที่ดินพิพาทหากไม่ปฏิบัติตามให้ตีคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาจะบังคับได้เฉพาะกรณีที่ว่าเหตุแห่งนี้เป็นกรกระทำผิดกรอย่างหนึ่งอย่างใดเท่านั้นศาลจึงจะสั่งให้ถือเอาตามคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของลูกหนี้ได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 213 แต่โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยส่งมอบโฉนดที่ดินศาลไม่อาจสั่งให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลยได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2747/2560

#เคื่องคู่ความสำเร็จ

โจทก์ยื่นใบลาออกต่อจำเลยเพื่อลาออกจากตำแหน่งกรรมการโดยส่งหนังสือยืนยันกรลาออกให้แก่กรรมการผู้จัดการของจำเลยไปยังที่ตั้งสำนักงานแห่งใหญ่ของจำเลยจำเลยได้รับหนังสือแล้วเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2556 การลาออกมีผลนับตั้งแต่วันที่ 7 สิงหาคม 2556 ซึ่งเป็นวันที่ใบลาออกไปถึงจำเลยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1153 / 1 วรรคหนึ่ง โจทก์จึงไม่ได้เป็นกรรมการของจำเลยอีกต่อไปแล้ว เมื่อกรรมการของจำเลยมีการเปลี่ยนแปลงจำเลยมีหน้าที่ต้องนำความไปจดทะเบียนภายใน 14 วันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงตาม มาตรา 1157 แต่จำเลยไม่นำความไปจดทะเบียนโดยยังคงชื่อโจทก์เป็นกรรมการไว้ เป็นการโต้แย้งสิทธิ์ของโจทก์โจทก์ย่อมมีอำนาจฟ้องบังคับให้จำเลยดำเนินการจดทะเบียน



เปลี่ยนแปลงกรรมการให้ถูกต้องได้และถือไม่ได้ว่าเป็นกรณีที่โจทก์หลีกเลี่ยงหน้าที่หรือความรับผิดชอบตามกฎหมายที่โจทก์มีต่อบุคคลภายนอกในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยอันถือเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3356/2560

โจทก์มีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินมีโฉนดพิพาทต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าโจทก์เป็นผู้มีชื่อในทะเบียนบ้านเป็นเจ้าของผู้ที่มีสิทธิ์ครอบครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1373 เมื่อโจทก์อ้างว่าจำเลยบุกรุกแผ้วถางเข้าไปในที่ดินพิพาทซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของโจทก์ เพื่อทำประโยชน์ ถือว่ามีข้อโต้แย้งเกิดขึ้นเกี่ยวกับสิทธิ์ของโจทก์แล้วโจทก์ชอบที่จะเสนอคดีต่อศาลได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 55 โจทก์จึงมีอำนาจฟ้องขับไล่จำเลยและบริวารออกจากที่ดินของโจทก์และเรียกร้องค่าเสียหายจากจำเลยได้ ส่วนจำเลยจะได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโดยครอบครองปรปักษ์หรือไม่ จะต้องพิจารณาจากพยานหลักฐานของจำเลยว่าเป็นการครอบครองที่ดินผู้อื่นมีกรรมสิทธิ์และครอบครองโดยสงบเปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของติดต่อกันเป็นเวลา 10 ปีหรือไม่เมื่อขณะยื่นฟ้องข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องการครอบครองปรปักษ์ยังไม่เป็นที่ยุติ อำนาจฟ้องของโจทก์ย่อมมีอยู่บริบูรณ์ตั้งแต่ขนาดยื่นคำฟ้องแล้วและยังคงมีผลอยู่ต่อไปจนกว่าศาลจะมีที่ใช้และพิพากษาว่าจำเลยได้กรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทโดยการครอบครองปรปักษ์

ข้อ 3

(อาจารย์สมชาย พงษ์ธา)

กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ภาค 2

วิธีพิจารณาสามัญในศาลชั้นต้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1740/2557

การเสนอคดีต่อศาลกระทำได้สองวิธี วิธีแรก อาจมีข้อโต้แย้งเกิดขึ้นเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลใดตามกฎหมายแพ่ง ก็เสนอเป็นคดีมีข้อพิพาทโดยทำเป็นคำฟ้องยื่นต่อศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 55 และมาตรา 172 วรรคหนึ่ง ส่วนวิธีที่สอง บุคคลใดจะต้องใช้สิทธิทางศาลก็เสนอเป็นคดีไม่มีข้อพิพาทโดยทำเป็นคำร้องขอยื่นต่อศาล ตามมาตรา 55 และมาตรา 188 (1) ส่วนกรณีใดบ้างที่บุคคลจะต้องใช้สิทธิทางศาล ก็ต้องพิจารณาจากกฎหมายสารบัญญัติกล่าวคือจะต้องมีกฎหมายบัญญัติรับรองให้สิทธิทางศาลโดยยื่นคำร้องขอในกรณีนั้นๆ นั้นได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1727/2551

บุคคลใดจะต้องใช้สิทธิทางศาลตาม ป.วิ.พ. มาตรา 55 และมาตรา 188 (1) จะต้องมีการกฎหมายบัญญัติรับรองให้ใช้สิทธิทางศาลโดยยื่นคำร้องขอในกรณีนั้นๆ ได้ แต่กรณีตามคำร้องขอของผู้ร้องซึ่งร้องขอให้ศาลมีคำสั่งแสดงว่าบ้านที่ผู้ร้องปลูกอยู่ในที่ดินของผู้อื่นเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้องนั้น ไม่มีกฎหมายใดสนับสนุนรับรองให้ผู้ร้องกระทำเช่นนั้นได้ ผู้ร้องจึงไม่มีสิทธิยื่นคำร้องขอเป็นคดีไม่มีข้อพิพาทต่อศาล หากผู้ร้องถูกโต้แย้งสิทธิหรือหน้าที่เกี่ยวกับบ้านหลังดังกล่าว ผู้ร้องก็ชอบที่จะเสนอคดีของตนต่อศาลที่มีเขตอำนาจได้อย่างคดีมีข้อพิพาทตาม ป.วิ.พ. มาตรา 55 ส่วน ป.ที่ดิน มาตรา 78 และกฎกระทรวงฉบับที่ 7 (พ.ศ.2497) ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.2497 นั้น เป็นกรณีที่กฎหมายบัญญัติถึงวิธีการจดทะเบียนการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินตาม ป.วิ.พ. มาตรา 1382 มิใช่กฎหมายใกล้เคียงที่นำมาใช้แก่กรณีของผู้ร้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1060/2507



การได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1382 ย่อมหมายถึงการครอบครองที่ดินที่ผู้อื่นมีกรรมสิทธิ์ เมื่อที่ดินที่ผู้ร้องครอบครองเป็นที่ดินไม่มีโฉนดหรือยังไม่เคยมีผู้ใดมีกรรมสิทธิ์ ผู้ร้องก็จะใช้สิทธิทางศาลเสนอคดีไม่มีข้อพิพาทขอให้ศาลแสดงว่าผู้ร้องมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้นหาได้ไม่ (อ้างฎีกาที่ 995/2497)

กรณีที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลแสดงว่าที่นามีไปไต่สวนเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้องโดยการครอบครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1382 นั้น ไม่มีกฎหมายสนับสนุนให้ร้องขอให้ศาลแสดงกรรมสิทธิ์ได้ ศาลย่อมยกคำร้องขอของผู้ร้อง

แม้เจ้าของที่นาจะไปขอกออกโฉนดที่นา แต่ตราบดที่เจ้าของที่นายังไม่ได้ขอรับโฉนดมาที่นานั้นก็ยังไม่เป็นกรรมสิทธิ์ของเจ้าของที่นา ผู้ยึดถือที่นานั้นมีแต่สิทธิครอบครองเท่านั้นหากมีผู้ใดมาแย้งสิทธิประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1375 ก็ให้ใช้อายุความ 1 ปี ไม่ใช่ใช้อายุความ 10 ปี ตามมาตรา 1382

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6172/2538

บุคคลใดจะยื่นคำร้องขอต่อศาลโดยทำเป็นคำร้องขอฝ่ายเดียวเป็นคดีไม่มีข้อพิพาทตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 188 ได้นั้นจะต้องเป็นกรณีที่มีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจไว้การยื่นคำร้องขอของผู้ร้องที่ขอให้ศาลมีคำสั่งให้พนักงานสอบสวนคืนรถยนต์พิพาทที่ถูกยึดไว้ในคดีที่รถยนต์พิพาทเกิดอุบัติเหตุเพื่อประกอบคดีนั้นไม่มีกฎหมายใดสนับสนุนให้ผู้ร้องยื่นคำร้องขอฝ่ายเดียวเป็นคดีไม่มีข้อพิพาทได้หากผู้ร้องถูกโต้แย้งสิทธิหรือหน้าที่เกี่ยวกับรถยนต์พิพาทประการใดผู้ร้องก็ชอบที่จะเสนอคดีของตนต่อศาลส่วนแพ่งที่มีเขตอำนาจได้โดยเป็นโจทก์ยื่นฟ้องอย่างคดีมีข้อพิพาทตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 55 ผู้ร้องไม่มีสิทธิยื่นคำร้องขอต่อศาลอย่างคดีไม่มีข้อพิพาท เมื่อผู้ร้องไม่อาจใช้สิทธิทางศาลได้ผู้ร้องย่อมไม่มีอำนาจยื่นคำร้องขอแม้ผู้คัดค้านจะยื่นคำคัดค้านเข้ามาในคดีก็ไม่สามารถดำเนินคดีต่อไปอย่างคดีที่มีข้อพิพาทตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 188 (4) ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1740/2557

ผู้ร้องที่ขอให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้ร้องได้มาซึ่งสิทธิครอบครองที่ดิน น.ส. 3 ก. ไม่มีกฎหมายรับรองว่า การขอให้ศาลมีคำสั่งเราสามารถทำเป็นคำร้องขออย่างคดีไม่มีข้อพิพาทได้ ดังนั้น ผู้ร้องจะเริ่มคดีโดยทำเป็นคำร้องขอยื่นต่อศาลเป็นคดีไม่มีข้อพิพาท ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 55 และมาตรา 188 (1) หาได้ไม่ ผู้ร้องจึงไม่อาจขอให้ศาลดำเนินการไต่สวนและมีคำสั่งตามคำร้องขอได้ ไม่ว่าจะบริษัทบริหารสินทรัพย์ ม จะยื่นคำร้องคัดค้านเข้ามาก็ตามกรณีไม่อาจพิจารณาอย่างคดีมีข้อพิพาทได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 10545/2553

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งว่า ผู้ร้องเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รถยนต์กระบะพิพาทโดยการครอบครองปรปักษ์อันเป็นคดีที่ไม่มีข้อพิพาท ซึ่งตาม ป.วิ.พ. มาตรา 55 และมาตรา 188 (1) บุคคลใดต้องใช้สิทธิทางศาลจะต้องมีกฎหมายบัญญัติรับรองให้ใช้สิทธิทางศาลโดยยื่นคำร้องขอในกรณีนั้น ๆ ได้ แต่กรณีคำร้องขอของผู้ร้องการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์รถยนต์โดยการครอบครองปรปักษ์ไม่มีกฎหมายใดบัญญัติรับรองให้ผู้ร้องมาใช้สิทธิทางศาลโดยยื่นคำร้องขอต่อศาลเป็นคดีไม่มีข้อพิพาทได้ผู้ร้องจึงไม่มีสิทธิยื่นคำร้องขอเป็นคดีไม่มีข้อพิพาทต่อศาล ปัญหาว่าผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องขอต่อศาลขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งว่า ผู้ร้องเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์รถยนต์พิพาทโดยการครอบครองปรปักษ์หรือไม่ เป็นเรื่องอำนาจฟ้องซึ่งเป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกาก็หยิบยกขึ้นวินิจฉัยเองได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 142 (5) ประกอบมาตรา 246 และ 247

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4764/2557

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนมติที่ประชุมของคณะกรรมการสมาคมผู้คัดค้าน เป็นการใช้สิทธิทางศาลโดยเสนอคดีเป็นคำร้องขอ อันเป็นคดีไม่มีข้อพิพาทตาม ป.วิ.พ. มาตรา 55 ซึ่งการร้องขอในลักษณะเช่นนี้ ต้องมีกฎหมายสารบัญญัติรับรองให้ยื่นคำร้องขอต่อศาลได้ แต่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยสมาคม คงมีแต่บัญญัติให้สมาชิกหรือพนักงานอัยการร้องขอให้ศาลสั่งเพิกถอนมติในที่ประชุมใหญ่ของสมาชิกสมาคมตามที่บัญญัติในมาตรา 100 ได้เท่านั้น แต่คดีนี้เป็นกรร้องขอเพิกถอนมติที่ประชุมของคณะกรรมการสมาคม มิใช่ขอเพิกถอน

มติในที่ประชุมใหญ่ของสมาชิกสมาคม กรณีจึงไม่มีบทบัญญัติรับรองให้สมาชิกสมาคมหรือผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนมติที่ประชุมของคณะกรรมการสมาคมเป็นคดีไม่มีข้อพิพาท เมื่อผู้ร้องถูกโต้แย้งสิทธิโดยคณะกรรมการสมาคมผู้คัดค้าน ก็ต้องใช้สิทธิฟ้องคดีเป็นคดีมีข้อพิพาท แม้ภายหลังมีผู้คัดค้านเข้ามาก็ไม่ทำให้อำนาจการยื่นคำร้องขอที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายตั้งแต่ต้นเป็นคำร้องขอที่ชอบด้วยกฎหมายขึ้นมาได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9317/2556

ผู้คัดค้านยื่นคำร้องขอถอนผู้ร้องจากการเป็นผู้จัดการมรดกตาม ป.พ.พ. มาตรา 1727 วรรคหนึ่ง อ้างเหตุเพียงประการเดียวว่า ผู้ร้องไม่แบ่งปันทรัพย์มรดกของผู้ตายในเวลาอันสมควร ซึ่งตาม ป.พ.พ. มาตรา 1732 บัญญัติว่า "ผู้จัดการมรดกต้องจัดการตามหน้าที่และทำรายงานแสดงบัญชีและแบ่งปันมรดกให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ระบุไว้ในมาตรา 1728" แสดงว่า ผู้จัดการมรดกมีหน้าที่จัดการแบ่งปันมรดกให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปี หากไม่ดำเนินการในเวลาดังกล่าวอาจถูกศาลถอดถอนจากการเป็นผู้จัดการมรดกได้ ผู้ร้องจึงมีหน้าที่ต้องแบ่งปันมรดกให้แก่ทายาทให้เสร็จภายในหนึ่งปี การที่ผู้คัดค้านมายื่นคำร้องขอให้ถอนผู้ร้องจากการเป็นผู้จัดการมรดกก่อนที่จะครบกำหนดเวลาหนึ่งปี ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1732 ซึ่งยังถือไม่ได้ว่าผู้ร้องกระทำผิดหน้าที่ไม่แบ่งปันทรัพย์มรดกให้แก่ทายาทภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดอันจะเป็นเหตุให้ถอนผู้ร้องจากการเป็นผู้จัดการมรดกตาม ป.พ.พ. มาตรา 1727 และจะถือว่าผู้ร้องไม่มีความสามารถตาม ป.พ.พ. มาตรา 1713 (2) อันจะตั้งผู้คัดค้านเป็นผู้จัดการมรดกไม่ได้เช่นกัน ดังนั้น ในวันที่ผู้คัดค้านยื่นร้องขอ จึงยังไม่มีเหตุตามคำร้องขอ ที่จะถือได้ว่าเป็นการโต้แย้งสิทธิหรือจำต้องใช้สิทธิทางศาลตาม ป.วิ.พ. มาตรา 55 ผู้คัดค้านจึงไม่มีสิทธิยื่นคำร้องขอถอนผู้ร้องจากการเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายและตั้งผู้คัดค้านเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตาย แม้ต่อมาระหว่างการพิจารณาผู้ร้องยังไม่แบ่งทรัพย์มรดกก็เป็นเหตุการณ์ภายหลังอันจะถือว่าเป็นเหตุตามคำร้องขอหาได้ไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4204/2560



เมื่อการจัดการมรดกเสร็จสิ้นแล้ว ย่อมไม่มีเหตุที่จะต้องมีการตั้งผู้จัดการมรดกเพื่
ดำเนินการแบ่งปันมรดก ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1713 อีกต่อไปผู้ร้อง
จึงไม่มีอำนาจยื่นคำร้องขอจัดการมรดก แม้ปัญหาที่ผู้คัดค้านจะไม่ได้กล่าวไว้ในคำคัดค้านถึง
เรื่องอำนาจร้องขอของผู้คัดค้านก็ตาม แต่เป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบ
เรียบร้อยของประชาชนศาล ฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้เอง แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นฎีกา
ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142 ประกอบกับมาตรา 246 และ 247 เดิม
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5077/2557

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งแสดงกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโดยการครอบครอง
ปรปักษ์เป็นการใช้สิทธิ์ทางศาลดำเนินคดีอย่างคดีไม่มีข้อพิพาท ตามประมวลกฎหมายวิธี
พิจารณาความแพ่งมาตรา 55 ซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 188 (1)
บัญญัติให้เริ่มคดีโดยยื่นคำร้องขอต่อศาล เมื่อศาลชั้นต้นคำสั่งรับคำร้องของผู้ร้องศาล ชั้นต้น
คำสั่งให้ผู้ร้องส่งสำเนาคำร้องให้แก่ผู้คัดค้านเพื่อยื่นคำคัดค้านว่าผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านเข้ามา
เป็นคู่ความในคดี อ้างว่าที่ดินพิพาทเป็นของผู้คัดค้าน ผู้ร้องไม่ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาท ย่อม
มีผลให้คดีของผู้ร้องเรียนเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ที่ดิน การที่ศาลชั้นต้นได้ดำเนินคดี
แล้วพิพากษาให้ที่ดินพิพาทตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้อง โดยการครอบครองปรปักษ์ ถือได้ว่า
เป็นการดำเนินคดีว่าด้วยคดีอันมีข้อพิพาทตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา
1884 การดำเนินกระบวนพิจารณาของศาลชั้นต้นชอบแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8613/2549

แม้ข้อเท็จจริงจะปรากฏว่า ก่อนไต่สวนคำร้องขอครอบครองปรปักษ์ที่ดินของผู้ร้อง
ศาลชั้นต้นได้สั่งให้ผู้ร้องนำส่งสำเนาคำร้องแก่ผู้คัดค้านเพื่อให้มีโอกาสคัดค้านแล้วก็ตาม แต่เมื่อ
ผู้คัดค้านมิได้ร้องคัดค้านเข้ามาในคดีก่อนที่ศาลชั้นต้นจะมีคำสั่งแสดงกรรมสิทธิ์ ก็ต้องถือว่า
ผู้คัดค้านเป็นบุคคลภายนอกคดีมีสิทธิพิสูจน์ในชั้นนี้ได้ว่าผู้คัดค้านมีสิทธิในที่ดินพิพาทดีกว่า
ผู้ร้อง และคำสั่งศาลชั้นต้นที่แสดงกรรมสิทธิ์ไม่ผูกพันผู้คัดค้านตาม ป.วิ.พ. มาตรา 145 (2)
เพราะผู้คัดค้านเป็นผู้มีชื่อถือกรรมสิทธิ์ ผู้คัดค้านจึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับตาม

คำพิพากษาหรือคำสั่งและฎีกาโต้แย้งสิทธิ และชอบที่จะร้องขอเข้ามาเป็นคู่ความในชั้นบังคับตาม คำพิพากษาหรือคำสั่งได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 57 (1) ศาลชั้นต้นจึงชอบที่จะไต่สวนคำร้องและ คำคัดค้านของผู้คัดค้านเพื่อวินิจฉัยถึงข้อโต้แย้งสิทธิของผู้คัดค้านให้ตามรูปคดี

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1070/2559

โจทก์ฟ้องว่าโจทก์เป็นเจ้าของที่ดินพิพาท จำเลยทั้งสามบุกรุกที่ดินของโจทก์ ขอให้ขับไล่จำเลยทั้งสามและบริวารกับเรียกค่าเสียหาย 100,000 บาท ในส่วนคำขอให้ขับไล่จำเลยทั้ง สามและบริวารนั้น ถือว่าเป็นคดีที่มีคำขอปลดเปลื้องทุกข์อันไม่อาจคำนวณเป็นราคาเงินได้ เมื่อ จำเลยทั้งสามให้การเพียงว่าไม่เคยบุกรุกเข้าไปในที่ดินของโจทก์ หาได้ให้การต่อสู้กรรมสิทธิ์ใน ที่ดินพิพาทว่าเป็นที่ดินของจำเลยทั้งสาม กรณีจึงไม่ทำให้กลายเป็นคดีมีทุนทรัพย์ตามราคา ที่ดินพิพาทที่จำต้องตีราคาทรัพย์สินพิพาทเพื่อให้โจทก์เสียค่าธรรมเนียมศาล คดีจึงอยู่ในอำนาจ ของศาลชั้นต้นซึ่งเป็นศาลจังหวัดที่จะพิจารณาพิพากษาคดีได้ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา 18 การที่ศาลชั้นต้นไม่ได้กำหนดจำนวนทุนทรัพย์ที่ดินพิพาทก่อนที่จะดำเนินกระบวนการ พิจารณาต่อไป จึงไม่ใช่การดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบ

โจทก์ฎีกาเฉพาะขอให้เพิกถอนกระบวนการพิจารณาที่ผิดระเบียบแล้วให้ศาลชั้นต้นเริ่มต้น ดำเนินกระบวนการพิจารณาใหม่เพียงประการเดียว ถือว่าเป็นคดีที่มีคำขอปลดเปลื้องทุกข์อันไม่ อาจคำนวณเป็นราคาเงินได้

#เคียงคู่ความสำเร็จ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5091/2552

โจทก์นำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินจำนองที่พิพาทของจำเลยเพื่อบังคับคดี ผู้ร้องยื่น คำร้องขัดทรัพย์ว่าที่ดินพิพาทเป็นของผู้ร้องและให้จำเลยมีชื่อในทะเบียนที่ดินแทน และผู้ร้อง ฟ้องจำเลยให้โอนที่ดินคืนผู้ร้อง ศาลมีคำสั่งให้เลื่อนการพิจารณาคดีร้องขัดทรัพย์เพื่อรอฟังผล คดีที่ผู้ร้องฟ้องจำเลย ซึ่งคู่ความไม่ได้โต้แย้งคำสั่ง คำสั่งของศาลย่อมเป็นที่ยุติ ต่อมาโจทก์ยื่น คำขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทรัพย์สินอื่นของจำเลยเพิ่มเติม เจ้าพนักงานบังคับคดียกคำขอ อ้างว่าโจทก์ขอยึดพันกำหนดระยะเวลา 10 ปี นับแต่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด ไม่อาจบังคับคดี ได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 271 โจทก์จึงยื่นคำร้องต่อศาลชั้นต้นให้เพิกถอนคำสั่งของเจ้าพนักงาน



บังคับคดีและให้โจทก์บังคับคดีแก่ทรัพย์สินอื่นของจำเลยต่อไป ศาลชั้นต้นยกคำร้อง โจทก์อุทธรณ์เพียงว่าโจทก์มีสิทธิร้องขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์สินอื่นของจำเลยเพิ่มเติมได้หรือไม่ ซึ่งศาลอุทธรณ์พิพากษากลับว่า ผู้ร้องไม่มีสิทธิร้องขจัดทรัพย์สินให้ยกคำร้อง ขจัดทรัพย์สินของผู้ร้อง ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีขายทอดตลาดที่ดินพิพาทต่อไปเป็นการไม่ชอบ เพราะเป็นการวินิจฉัยนอกประเด็นที่โจทก์อุทธรณ์ ทั้งเป็นการผิดขั้นตอนของการวินิจฉัยที่ต้อง เป็นไปตามลำดับชั้นศาล เนื่องจากคำร้องขจัดทรัพย์สินของผู้ร้องยังมิได้ผ่านการพิจารณาและชี้ขาด ตัดสินคดีจากศาลชั้นต้นแต่อย่างใด

ศาลพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอมความที่จำเลยตกลงชำระหนี้แก่โจทก์ หาก ไม่ชำระให้ยึดทรัพย์จำนองขายทอดตลาด หากไม่พอให้ยึดทรัพย์สินอื่นบังคับชำระหนี้ คำพิพากษากำหนดขั้นตอนการบังคับคดีโดยมีลำดับก่อนหลังไว้ชัดเจนโดยต้องบังคับจำนอง ก่อน เมื่อได้เงินไม่พอชำระหนี้จึงจะบังคับเอาแก่ทรัพย์สินของจำเลยต่อไป トラบใดที่ยังไม่มีการ บังคับคดีแก่ทรัพย์สินจำนอง โจทก์ก็ย่อมไม่อาจขอให้บังคับคดีแก่ทรัพย์สินอื่นของจำเลยเพิ่มเติม ได้ เพราะเป็นการบังคับคดีเกินกว่าข้อตกลงในสัญญาประนีประนอมยอมความและคำพิพากษา ตามยอม

การร้องขอให้บังคับคดีต้องกระทำภายใน 10 ปีนับแต่วันมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็น ระยะเวลาที่กำหนดไว้ใน ป.วิ.พ. มาตรา 271 ซึ่งศาลมีอำนาจที่จะออกคำสั่งขยายหรือย่อ ระยะเวลาได้โดยคู่ความไม่จำเป็นต้องร้องขอตาม ป.วิ.พ. มาตรา 23

เมื่อการบังคับทรัพย์สินจำนองไม่อาจกระทำได้นี้เนื่องจากผู้ร้องยื่นคำร้องขจัดทรัพย์สินจนศาลมี คำสั่งให้รอการพิจารณาคดีร้องขจัดทรัพย์สินไว้ก่อน ทำให้โจทก์ไม่อาจใช้สิทธิบังคับคดีแก่ทรัพย์สิน อื่นของจำเลยภายในกำหนดของจำเลยภายในกำหนด 10 ปี ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 271 กรณียอม ถือได้ว่าเป็นกรณีที่มีเหตุสุดวิสัย ดังนั้น หากมีการขายทอดตลาดทรัพย์สินจำนองภายหลังการยึด ทรัพย์สินจำนองเกิน 10 ปี แล้วขายได้เงินไม่พอชำระหนี้ และโจทก์ขอบังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินอื่น ของจำเลยเพิ่มเติมตามเงื่อนไขที่กำหนดในคำพิพากษตามยอม ศาลย่อมมีอำนาจขยาย ระยะเวลาการบังคับคดีให้แก่โจทก์ โดยโจทก์จะยื่นคำขอหรือไม่ก็ได้

ข้อ 4**ข้อ 5****(อาจารย์อรรถนิติ ดิษฐอำนาจ)****กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ภาค 3****อุทธรณ์**

ปัจจุบัน คดีแพ่งได้เปลี่ยนแปลงระบบอุทธรณ์ฎีกาจากเดิมที่ให้สิทธิคู่ความฎีกาได้ เป็นให้คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์เป็นที่สุด เว้นแต่จะได้รับอนุญาตให้ฎีกาจากศาลฎีกา การฎีกาในคดีแพ่งจึงเป็นระบบอนุญาต มิใช่เป็นสิทธิอีกต่อไป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 681/2530

เมื่อศาลชั้นต้นสั่งรับอุทธรณ์แล้ว กระบวนพิจารณาต่อจากนั้นย่อมถือได้ว่าเป็นกระบวนการพิจารณาของศาลอุทธรณ์โดยศาลชั้นต้นทำแทน ฉะนั้นเมื่อคู่ความไม่พอใจคำสั่งศาลชั้นต้นที่สั่งในฐาณะดำเนินการแทนศาลอุทธรณ์ ก็ชอบที่จะร้องต่อศาลอุทธรณ์หรือรอนกว่าศาลชั้นต้นจะส่งสำนวนไปยังศาลอุทธรณ์แล้วไปร้องต่อศาลอุทธรณ์ ถ้าศาลอุทธรณ์ไม่พอใจในคำสั่งของศาลชั้นต้นดังกล่าวนั้นก็ชอบที่จะสั่งใหม่ได้ตามอำนาจศาลอุทธรณ์. (อ้างคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1184/2495)

คำสั่งคำร้องที่ 1037/2516

ศาลชั้นต้นสั่งรับฎีกาของโจทก์ และอนุญาตให้โจทก์ดำเนินคดีอย่างคนอนาถาในชั้นฎีกา จำเลยอุทธรณ์คำสั่งของศาลชั้นต้นว่าโจทก์ไม่นำส่งหมายและสำเนาคำร้องขอดำเนินคดี อย่างคนอนาถาในชั้นฎีกาให้จำเลยภายในกำหนดเวลา เป็นการทิ้งฟ้องฎีกา ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์จำเลยยื่นคำร้องอุทธรณ์ คำสั่งศาลชั้นต้นตรงไปยังศาลฎีกาได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6320/2537

ภายหลังศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับฎีกาโจทก์แล้ว กระบวนพิจารณาเกี่ยวกับคดีทั้งหมด ภายหลังจากนั้นเป็นอำนาจหน้าที่ของศาลฎีกาจะใช้ดุลพินิจวินิจฉัยสั่งหรือมีคำพิพากษาต่อไป



นอกจากอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายบัญญัติไว้โดยชัดแจ้งให้ศาลชั้นต้นดำเนินการแทนได้คำสั่งศาลชั้นต้นที่ส่งคำร้องโจทก์ภายหลังจากที่มีคำสั่งรับฎีกาแล้ว โจทก์ก็ฎีกา จึงเป็นคำสั่งที่ก้าวล่วงอำนาจหน้าที่และดุลพินิจของศาลฎีกา ไม่มีบทกฎหมายใดสนับสนุนให้ศาลชั้นต้นสั่งเช่นนั้นได้ เป็นคำสั่งไม่ชอบคำสั่งรับอุทธรณ์โจทก์ของศาลชั้นต้นซึ่งเป็นผลจากคำสั่งดังกล่าวจึงเป็นคำสั่งไม่ชอบเช่นกัน ส่วนคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 3 ที่ฟังว่า โจทก์จงใจทักฎีกาเป็นคำสั่งสืบเนื่องมาจากคำสั่งศาลชั้นต้นที่สั่งโดยปราศจากอำนาจจึงถือว่าเป็นคำพิพากษาที่มีชอบ เพราะคำพิพากษาดังกล่าวได้รับวินิจฉัยข้อกฎหมายและข้อเท็จจริงที่มีได้กล่าวมาโดยชอบของศาลชั้นต้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 225 คดีนี้โจทก์มิได้นำส่งสำเนาฎีกาให้จำเลยภายในกำหนดระยะเวลาที่ศาลชั้นต้นกำหนด โดยโจทก์ยื่นคำร้องถึงเหตุดังกล่าวว่าหลงลืม ซึ่งถือได้ว่าโจทก์จงใจทักฟ้อง ศาลฎีกาพิพากษายกคำสั่งศาลชั้นต้นและคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 3 และมีคำสั่งให้จำหน่ายคดีจากสารบบความของศาลฎีกา

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5389/2536

การที่จำเลยยื่นคำแถลงขอหลักประกันคืนต่อศาลชั้นต้นเป็นกรณีที่ใช้สิทธิตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 251 เมื่อศาลชั้นต้นสั่งยกคำแถลงของจำเลย จำเลยจึงชอบที่จะอุทธรณ์คำสั่งของศาลชั้นต้นไปยังศาลอุทธรณ์ตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 223 จำเลยจะอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นมายังศาลฎีกาหาได้ไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2097/2541

อุทธรณ์เป็นคำฟ้องชนิดหนึ่ง ดังนั้น คู่ความฝ่ายใดประสงค์จะยกข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายข้อใดขึ้นมาอุทธรณ์คู่ความฝ่ายนั้นจะต้องบรรยายข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายข้อนั้นให้ชัดแจ้งมาในคำฟ้องอุทธรณ์ ซึ่งหมายความรวมตลอดไปถึงคำคัดค้านคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นอันเกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายนั้นว่าไม่ถูกต้องอย่างไร ด้วยเหตุผลอะไร ส่วนเนื้อหาของคำฟ้องโจทก์ คำให้การจำเลย และคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้น หากไม่เกี่ยวข้องกันกับข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่อุทธรณ์แล้วก็ไม่จำเป็นต้องกล่าวมาในคำฟ้องอุทธรณ์โดยละเอียด ศาลชั้นต้นพิจารณาคำฟ้องโจทก์และคำให้การจำเลยแล้วเห็นว่า คดีพอวินิจฉัยได้ จึงมี

คำสั่งให้ตั้งชั่งสองสถานและงวดสืบพยานโจทก์และจำเลย แล้วมีคำพิพากษาในวันเดียวกันนั้นเอง จำเลยอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว โดยบรรยายมาในคำฟ้องอุทธรณ์ใจความว่า โจทก์ฟ้องเรียกหนี้เงินกู้จากจำเลย 500,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ตามคำฟ้องโจทก์เห็นได้ว่า จำเลยค้างดอกเบี้ยนับแต่วันผิดนัด มีใช้นับแต่วันกู้ และดอกเบี้ยที่จำเลยชำระไปแล้วมีใช้อัตรา ร้อยละ 15 ต่อปี หากแต่เป็นอัตราร้อยละ 25 ต่อปี ซึ่งขัดต่อกฎหมาย โจทก์ส่งหนังสือทวงถาม โดยมีขอบ จำเลยมีพยานหลักฐานพร้อมที่จะสืบแสดงตามข้อต่อสู้ การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งงวดชั่งสองสถานและงวดสืบพยานจึงเป็นการตัดสิทธิของจำเลยดังนี้ เห็นได้แล้วว่าจำเลยอุทธรณ์เรื่องอะไรด้วยเหตุผลอะไรทั้งในคำสั่งของศาลชั้นต้นก็มีได้ให้เหตุผลอันจะทำให้จำเลยสามารถยกข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายขึ้นมาโต้แย้งได้ อุทธรณ์ของจำเลยถือได้ว่าเป็นอุทธรณ์ที่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 225 วรรคหนึ่ง แล้ว ส่วนประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 246 ที่ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการพิจารณาและชี้ขาดตัดสินคดีในศาลชั้นต้นมาบังคับใช้ในชั้นอุทธรณ์โดยอนุโลมนั้น หมายถึงให้อนุโลมใช้บางเรื่องเท่านั้น การที่ศาลอุทธรณ์ไม่รับวินิจฉัยอุทธรณ์ของจำเลยโดยอ้างว่าไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 172 จึงเป็นการไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5810/2548

ในวันที่ยื่นฎีกาโจทก์ได้ยื่นคำร้องลักษณะเดียวกันต่อศาลชั้นต้นด้วย แต่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องโดยเห็นว่าการดำเนินกระบวนการพิจารณาในเรื่องดังกล่าวชอบแล้ว หากโจทก์ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งศาลชั้นต้นก็ต้องอุทธรณ์คำสั่งต่อศาลอุทธรณ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 223 โจทก์จะใช้สิทธิฎีกาคำสั่งของศาลชั้นต้นดังกล่าวโดยตรงต่อศาลฎีกาไม่ได้เพราะเป็นการปฏิบัติผิดขั้นตอนของลำดับชั้นศาลไม่ชอบด้วยวิธีพิจารณาความ การที่จำเลยที่ 2 นำสมุดเงินฝากของธนาคารมาเป็นหลักประกันในการขอทุเลาการบังคับระหว่างอุทธรณ์พร้อมกับทำสัญญาค้ำประกันต่อศาลชั้นต้นว่า ถ้าจำเลยทั้งสองแพ้คดีและไม่ชำระหนี้ตามคำพิพากษา จำเลยที่ 2 ยอมให้บังคับคดีเอาจากหลักทรัพย์คือสมุดเงินฝากที่นำมาวางศาลนั้น ถือไม่ได้ว่าจำเลยที่ 2 ได้ชำระหนี้ตามคำพิพากษาให้แก่โจทก์แล้ว โจทก์จะอ้างว่า

เมื่อโจทก์ชนะคดีในชั้นอุทธรณ์และจำเลยที่ 2 ยังไม่ได้ชำระหนี้ตามคำพิพากษาให้แก่โจทก์เงินในสมุดเงินฝากดังกล่าวจึงตกเป็นของโจทก์โดยปริยายหาได้ไม่ แม้สัญญาค้ำประกันที่จำเลยที่ 2 ทำต่อศาลชั้นต้นจะยังมีผลบังคับอยู่ แต่สัญญาดังกล่าวก็ระบุว่าถ้าจำเลยทั้งสองแพคดีและไม่ชำระหนี้ตามคำพิพากษา จำเลยที่ 2 ยอมให้บังคับคดีเอาจากหลักทรัพย์คือสมุดเงินฝากที่นำมาวางศาล ซึ่งแสดงให้เห็นว่าจะต้องมีการบังคับคดีเสียก่อนศาลจึงจะมีคำสั่งให้ธนาคารจ่ายเงินตามสมุดเงินฝากนั้นแก่โจทก์ได้ เมื่อโจทก์มิได้ร้องขอให้บังคับแก่จำเลยที่ 2 ให้ชำระหนี้ตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์จนล่วงพ้นระยะเวลา 10 ปี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 271 โจทก์ก็ย่อมสิ้นสิทธิบังคับคดีแก่จำเลยที่ 2 จึงไม่มีเหตุที่ศาลจะยึดสมุดเงินฝากดังกล่าวไว้เป็นหลักประกันหรือเพื่อบังคับคดีอีกต่อไป

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1404/2509

ศาลชั้นต้นสั่งยกคำร้องโจทก์ซึ่งขอขยายเวลายื่นฎีกา ไม่ใช่คำสั่งไม่รับฎีกา โจทก์จะยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งนั้นต่อศาลฎีกา ตลอดจนยื่นฎีกาต่อศาลฎีกาหาได้ไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2294/2536

ศาลชั้นต้นสั่งไม่อนุญาตให้จำเลยที่ 1 วางเงินค้ำชั้นศาลชั้นฎีกาและค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แทนโจทก์ เพราะวางเมื่อพ้นกำหนดฎีกา เป็นคำสั่งเกี่ยวกับการขอขยายระยะเวลาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 23 หาใช่คำสั่งเกี่ยวกับการรับหรือไม่รับฎีกาของจำเลยที่ 1 ไม่ หากจำเลยที่ 1 ประสงค์จะคัดค้านคำสั่งของศาลชั้นต้นดังกล่าว ก็ชอบที่จะอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ไปตามลำดับชั้นศาล ไม่มีบทกฎหมายใดให้อำนาจจำเลยที่ 1 ฎีกาคัดค้านคำสั่งศาลชั้นต้นดังกล่าวโดยตรงต่อศาลฎีกาได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3896/2534

คำสั่งของศาลชั้นต้นที่สั่งไม่อนุญาตให้ขยายระยะเวลาวางเงินค่าธรรมเนียมศาลชั้นฎีกา และค่าทนายความที่จะใช้แทนโจทก์ให้แก่จำเลยที่ 2 ออกไปอีก และต่อมาศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับฎีกาของจำเลยที่ 2 เป็นคำสั่งศาลที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการรับหรือไม่รับฎีกาของจำเลยที่ 2 หาใช่เป็นเรื่องการขอขยายระยะเวลายื่นฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 23

อย่างเดียว แต่อย่างไรก็ตามเมื่อศาลชั้นต้นสั่งไม่รับฎีกาของจำเลยที่ 2 จำเลยที่ 2 จึงต้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับฎีกาไปยังศาลฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 252.

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2580/2551

การที่ยื่นอุทธรณ์และยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาวางเงินค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์ เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ขยายระยะเวลาวางเงินและมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของจำเลยในคราวเดียวกัน จำเลยจะต้องยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่รับอุทธรณ์ด้วย ทั้งต้องนำเงินค่าธรรมเนียมทั้งปวงมาวางศาล และนำเงินมาชำระตามคำพิพากษาหรือหาประกันให้ไว้ต่อศาลตาม ป.วิ.พ. มาตรา 234 จำเลยจะเลือกอุทธรณ์เฉพาะคำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่อนุญาตให้ขยายระยะเวลาวางเงินค่าธรรมเนียมศาลเพียงอย่างเดียวหาได้ไม่ อุทธรณ์ของจำเลยไม่ชอบด้วย ป.วิ.พ. มาตรา 234 ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับอุทธรณ์ของจำเลยมา และศาลอุทธรณ์รับวินิจฉัยอุทธรณ์ของจำเลยให้ จึงเป็นการไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 20158/2556

จำเลยยื่นอุทธรณ์และยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาวางเงินค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ขยายระยะเวลาวางเงินและมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของจำเลยในครั้งเดียวกัน จำเลยจะต้องยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่รับอุทธรณ์ด้วย ทั้งต้องนำเงินค่าธรรมเนียมทั้งปวงมาวางศาลและมาชำระตามคำพิพากษาหรือหาประกันให้ไว้ต่อศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 234 จำเลยจะเลือกอุทธรณ์เฉพาะคำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่อนุญาตให้ขยายระยะเวลาวางเงินค่าธรรมเนียมศาลอย่างเดียวหาได้ไม่

การยื่นอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่รับอุทธรณ์เป็นการยื่นอุทธรณ์ภายหลังจากที่ศาลชั้นต้นพิพากษาชี้ขาดคดีแล้ว ย่อมทำให้การบังคับคดีต้องล่าช้าออกไปค่าเสียหายแก่โจทก์ผู้ชนะคดีได้จำเลยผู้อุทธรณ์ จึงต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 234 เมื่อจำเลยไม่ได้ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่รับอุทธรณ์ คดีย่อมถึงที่สุดตามมาตรา 147 วรรคสอง อุทธรณ์ของจำเลยที่ขอให้ขยายระยะเวลาวางเงินค่าธรรมเนียมยังไม่เป็น



สาระแก่คดีอื่นควรได้รับการวินิจฉัยตาม มาตรา 225 วรรคหนึ่ง เพราะไม่ว่าศาลอุทธรณ์จะวินิจฉัยอุทธรณ์ของจำเลยอย่างไร ก็ไม่อาจมีผลกระทบต่อคำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่รับอุทธรณ์ของจำเลยซึ่งถึงที่สุดแล้วได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1166/2559

โจทก์ทั้งสองยื่นฎีกาพร้อมคำร้องขอขยายระยะเวลาวางเงินค้ำทำเนียมศาลชั้นฎีกา เมื่อศาลชั้นต้นอนุญาตให้โจทก์ทั้งสองขยายระยะเวลาวางเงินค้ำธรรมเนียมศาลชั้นฎีกา ในครั้งที่สอง เพียง 15 วัน โจทก์ทั้งสองไม่วางเงินค้ำธรรมเนียมศาลชั้นฎีกาภายในกำหนดเวลาดังกล่าว การที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับฎีกาของโจทก์ทั้งสอง จึงเป็นผลสืบเนื่องจากการที่ศาลชั้นต้นอนุญาตให้โจทก์ทั้งสองขยายระยะเวลาวางเงินค้ำธรรมเนียมศาลชั้นฎีกา เพียง 15 วัน และโจทก์ทั้งสองไม่วางเงินค้ำธรรมเนียมศาลชั้นฎีกา ภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว เมื่อโจทก์ทั้งสอง อุทธรณ์คำสั่งอนุญาตให้ขยายระยะเวลาวางเงินค้ำธรรมเนียมศาลชั้นฎีกา ของศาลชั้นต้น หากศาลอุทธรณ์ภาคหนึ่ง อนุญาตให้โจทก์ทั้งสองขยายระยะเวลาวางเงินค้ำธรรมเนียมศาลชั้นฎีกา อีก 15 วัน ตามอุทธรณ์ของโจทก์ทั้งสอง และโจทก์ทั้งสองวางเงินค้ำธรรมเนียมศาลชั้นฎีกา ภายในกำหนดระยะเวลาที่ศาลอุทธรณ์ภาคหนึ่งอนุญาตแล้ว ก็จะต้องมีการส่งฎีกาของโจทก์ทั้งสองต่อไปด้วย ดังนี้ โจทก์ทั้งสองจึงต้องยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่รับฎีกาด้วย ทั้งต้องนำเงินค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวงมาวางศาลและนำเงินมาชำระตามคำพิพากษาหรือหาประกันให้ไว้ต่อศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 234 ประกอบมาตรา 247 โจทก์ทั้งสองจะเลือกอุทธรณ์เฉพาะคำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่อนุญาตให้ขยายระยะเวลาวางเงินค้ำธรรมเนียมศาลชั้นฎีกาเพียง 15 วันอย่างเดียวโดยไม่อุทธรณ์คำสั่งไม่รับฎีกาหาได้ไม่ อุทธรณ์ของโจทก์ทั้งสองจึงไม่ชอบด้วยบทบัญญัตินั้นกล่าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 977/2535

การพิจารณาว่าฟ้องเคลือบคลุมหรือไม่ ต้องพิจารณาจากการบรรยายฟ้องเท่านั้น ไม่ต้องเอาทางนำสืบมาพิจารณาด้วย คำขอเปิดบัญชีเงินฝากกระแสรายวันของจำเลยที่ 1 ระบุให้โจทก์นำหนี้สินความรับผิดชอบไม่ว่าประเภทใด ๆ มาหักบัญชีได้โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า



เป็นข้อตกลงที่จำเลยที่ 1 ยอมให้โจทก์หักบัญชีมิใช่เฉพาะแต่เงินในบัญชีเท่านั้น ถึงแม้ในบัญชีของจำเลยที่ 1 ไม่มีเงิน โจทก์ก็อาจนำหนี้สินอื่นมาหักจากบัญชีได้ ปัญหาว่าจำเลยที่ 2 ถึงที่ 6 ซึ่งเป็นผู้ค้ำประกันจะต้องรับผิดชอบร่วมกับจำเลยที่ 1 เพียงใด เป็นการบังคับตามสัญญาค้ำประกันที่โจทก์กล่าวอ้างและนำสืบ แม้จำเลยที่ 2 ถึงที่ 6 จะไม่ยกขึ้นว่ากล่าวต่อสู้ ศาลก็ต้องยกขึ้นวินิจฉัยให้อยู่แล้ว และถึงแม้ศาลอุทธรณ์ไม่วินิจฉัยศาลฎีกาก็วินิจฉัยให้โดยไม่ย้อนสำนวน คำบอกกล่าวบังคับจำนองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 728 ไม่จำเป็นต้องบอกกล่าววิธีบังคับจำนองไปในคำบอกกล่าวด้วย คำแก้ฎีกาจะขอให้ศาลฎีกาพิพากษาแก้คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ที่กำหนดให้ใช้ค่าทนายความชั้นอุทธรณ์แทนน้อยเกินไปไม่ได้ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 88/2549

โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยชำระเงิน 177,561.50 บาท ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระเงิน 93,600 บาท แก่โจทก์ โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่าให้จำเลยชำระเงิน 34,028 บาท แก่โจทก์ โจทก์ฎีกาขอให้ชำระเงินตามฟ้อง จำนวนทุนทรัพย์ที่พิพาทกันในชั้นฎีกาจึงไม่เกินสองแสนบาท ที่โจทก์ฎีกาว่าพยานหลักฐานโจทก์ฟังได้ว่าจำเลยต้องรับผิดชอบชำระเงินตามฟ้อง แก่โจทก์เป็นการโต้เถียงดุลพินิจในการรับฟังพยานหลักฐานของศาลล่างทั้งสองเป็นฎีกาในข้อเท็จจริง ต้องห้ามมิให้ฎีกาตาม ป.วิ.พ. มาตรา 248 ส่วนที่โจทก์ฎีกาว่า ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระเงิน 93,600 บาท แก่โจทก์ จำเลยมีใต่อุทธรณ์ แต่ศาลอุทธรณ์หยิบยกคำแก้อุทธรณ์ของจำเลยมาพิจารณาแล้วพิพากษาแก้เป็นว่าให้จำเลยชำระแก่โจทก์เพียง 34,028 บาท เป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้น เป็นฎีกาในข้อกฎหมายไม่ต้องห้ามฎีกา

จำเลยยื่นอุทธรณ์ แต่จำเลยมิได้วางเงินค่าธรรมเนียมตาม ป.วิ.พ. มาตรา 229 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ จำเลยมีใต่อุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งดังกล่าว เท่ากับไม่ได้ยื่นอุทธรณ์ การที่จำเลยยื่นคำแก้อุทธรณ์ของโจทก์ขอให้หักจำนวนเงินที่ต้องชำระให้แก่โจทก์ลดลงจาก 93,600 บาท หรือยกฟ้องโจทก์นั้น เป็นการขออนอกเหนือไปจากคำพิพากษาศาลชั้นต้น ดังนั้น จำเลยต้องยื่นอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาศาลชั้นต้นต่อศาลอุทธรณ์ตามมาตรา 223 จำเลยจะขอมาใน

คำแก้อุทธรณ์หาได้ไม่ การที่ศาลอุทธรณ์รับวินิจฉัยคำแก้อุทธรณ์ของจำเลยแล้วพิพากษาให้จำเลยรับผิดชำระเงินแก่โจทก์ 34,028 บาท ย่อมไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ข้อจำกัดสิทธิอุทธรณ์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3320/2542

จำเลยที่ 1 และที่ 4 ฎีกาว่า คดีนี้มีทุนทรัพย์สูงและ เป็น คดีมีข้อยุ่งยาก ศาลชั้นต้นกำหนดค่าทนายความให้โจทก์ใช้แทน จำเลยที่ 1 และที่ 4 คนละ 1,000,000 บาท เหมาะสมแล้ว การที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่าให้โจทก์ใช้ค่าทนายความ ในศาลชั้นต้นแทนจำเลยที่ 1 และที่ 4 คนละ 50,000 บาท จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย และในชั้นอุทธรณ์จำเลยที่ 1 และที่ 4 ทำคำแก้อุทธรณ์ แต่ศาลอุทธรณ์มิได้กำหนดให้โจทก์ใช้ค่าทนายความ แทนจำเลยที่ 1 และที่ 4 นั้น เป็นฎีกาในปัญหาเรื่อง ค่าฤชาธรรมเนียมแต่อย่างเดียว และเป็นการโต้แย้งดุลพินิจ ของศาลอุทธรณ์ในการกำหนดค่าทนายความที่โจทก์ต้องใช้แทน จำเลยที่ 1 และที่ 4 นอกจากนี้ค่าทนายความในศาลชั้นต้นตามที่ศาลอุทธรณ์กำหนดให้โจทก์ใช้แทนจำเลยที่ 1 และที่ 4 คนละ 50,000 บาท ก็เป็นจำนวนที่ศาลอุทธรณ์เห็นสมควร ระหว่างอัตราขั้นต่ำและอัตราขั้นสูงดังที่ระบุไว้ในตาราง 6 ท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ข้ออ้างของจำเลยที่ 1 และที่ 4 ดังกล่าวจึงมิได้ยกเหตุว่าค่าฤชาธรรมเนียมนั้นกำหนด หรือคำนวณไม่ถูกต้องตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 168 แต่อย่างใด จึงเป็นฎีกาที่ต้องห้าม ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

ข้อ 6

(อาจารย์สมชาย จุลนิต์)

วิแพ่งภาค 4

จำเลยขอคุ้มครองชั่วคราวตาม มาตรา 253,253ทวิ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3472/2542

คำร้องขັดทรัพย์เป็นเสมือนหนึ่งค้ำฟ้องโดยผู้ร้องมีฐานะเป็นโจทก์ ส่วนโจทก์มีฐานะเป็นจำเลย คำร้องขັดทรัพย์จึงต้องเสียค่าขึ้นศาลตามทุนทรัพย์ที่เรียกร้อง การที่ศาลชั้นต้นตรวจคำร้องขັดทรัพย์แล้วมีคำสั่งว่าทรัพย์สินตามคำร้องขັดทรัพย์ยังไม่ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้องผู้ร้องจึงไม่มีสิทธิร้องขັดทรัพย์ ยกคำร้องค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับโดยลงชื่อผู้พิพากษา 2 คน จึงเป็นกรณีที่ศาลชั้นต้นได้วินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นแห่งคดีโดยทำเป็นคำพิพากษาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 131(2) แล้ว

เมื่อคดีร้องขັดทรัพย์ถือว่าเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาเป็นเสมือนจำเลย หากมีเหตุตามมาตรา 253 ก็ชอบที่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาย่อมมีสิทธิร้องขอคุ้มครองชั่วคราวตาม 253 ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1107/2530

การไต่สวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 253 วรรคสองนั้น หมายถึง การไต่สวนถึงเหตุที่ทำให้มีการร้องขอให้โจทก์วางเงินซึ่งมีอยู่ 2 เหตุ คือโจทก์ไม่ใช่ผู้อยู่ในอำนาจศาลเหตุหนึ่ง หรือถ้ามีเหตุอันเป็นที่เชื่อได้ว่าเมื่อโจทก์แพ้คดีแล้วจะหลีกเลี่ยงไม่ชำระค่าฤชาธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายอีกเหตุหนึ่ง เมื่อจำเลยร้องขอให้โจทก์วางเงินประกันโดยอ้างเหตุว่าโจทก์มีภูมิลำเนาในประเทศอังกฤษ ไม่ใช่ผู้อยู่ในอำนาจศาล และโจทก์ยอมรับในคำแถลงคัดค้านแล้วว่าโจทก์มีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศอังกฤษ จึงไม่มีความจำเป็นที่ศาลชั้นต้นจะต้องทำการไต่สวนอีก

จำนวนเงินที่ศาลจะสั่งให้โจทก์วางประกันนั้น ตามมาตรา253วรรคสองดังกล่าว บัญญัติให้ศาลกำหนดจำนวนเงินที่จะให้โจทก์วางประกันรวมตลอดทั้งระยะเวลาและเงื่อนไขตามที่เห็นสมควรจึงไม่จำเป็นต้องทำการไต่สวนอีกเช่นกัน ศาลชอบที่จะกำหนดจำนวนเงินประกันไป



ตามทีเห็นสมควร โดยคำนึงถึงความรับผิดชอบในค่าฤชาธรรมเนียมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 161 และอัตราค่าทนายความท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง.

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1487/2529

ศาลฎีกาพิพากษาให้โจทก์วางเงินประกันค่าฤชาธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 253 ย่อมมีผลอยู่จนคดีถึงที่สุด แม้ต่อมาศาลชั้นต้นจะมีคำพิพากษาให้จำเลยชำระหนี้แก่โจทก์ก็ตาม แต่เมื่อคดียังไม่ถึงที่สุดโจทก์ก็ต้องวางเงินตามทีศาลกำหนด

BANGKOK

LAW



#เคียงคู่ความสำเร็จ



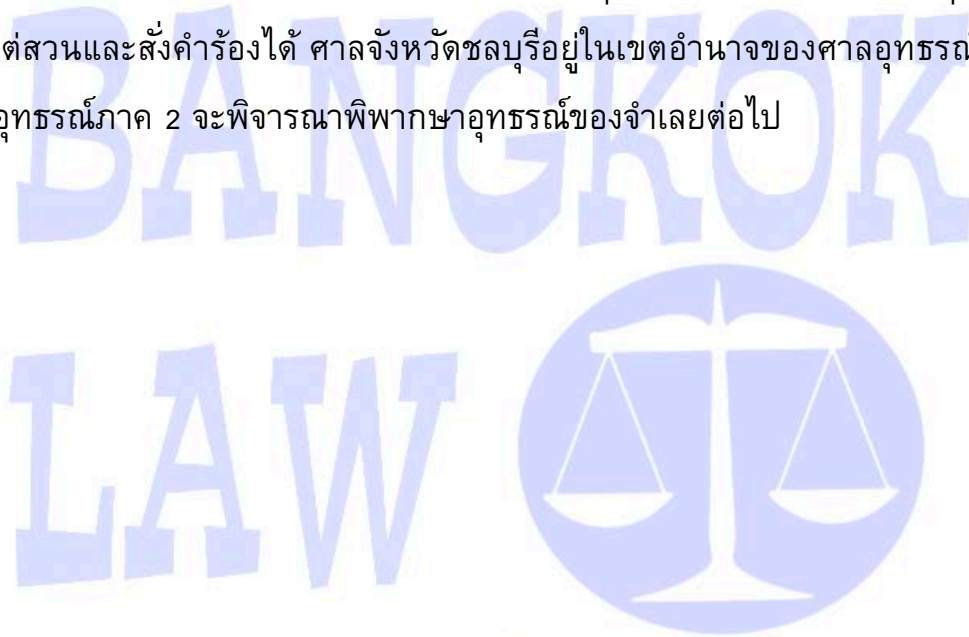
(อาจารย์ชัยยุทธ ศรีจันทร์)**วิแพ่งภาค 4****การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง ศาลที่มีอำนาจในการบังคับคดี****คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8612/2549**

คำฟ้องโจทก์กล่าวอ้างว่าจำเลยซึ่งเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาของโจทก์ดำเนินการบังคับคดีโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากโจทก์จำเลยตกลงกันเพื่อให้โจทก์ชำระหนี้ตามคำพิพากษาเพียง 360,000 บาท นอกนั้นไม่ตั้งใจดำเนินการบังคับคดีกับโจทก์ โจทก์ชำระหนี้ให้แก่จำเลยครบถ้วนแล้ว จำเลยไม่มีสิทธิบังคับคดีกับโจทก์ ขอให้เพิกถอนการบังคับคดีเสีย แม้โจทก์จะกล่าวมาในคำฟ้องว่าจำเลยผิดสัญญาเป็นเหตุให้โจทก์เสียหายอันเป็นข้อโต้แย้งสิทธิของโจทก์มาด้วย แต่โจทก์มิได้มีคำขอบังคับให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายจากการที่จำเลยผิดสัญญา คำฟ้องโจทก์จึงเป็นคำฟ้องที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล โจทก์ชอบที่จะยื่นคำร้องต่อศาลในคดีเดิม มิใช่ฟ้องเป็นคดีใหม่

ตามคำร้องของโจทก์ที่ยื่นในคดีเดิมเป็นเรื่องที่อ้างว่าการดำเนินการบังคับคดีในคดีเดิมไม่ชอบด้วยกฎหมายและขอให้มีคำสั่งเพิกถอนการยึดทรัพย์ เป็นคำร้องขอที่เสนอเกี่ยวเนื่องกับการบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลซึ่งคำฟ้องหรือคำร้องขอเหล่านั้นจำเป็นต้องมีคำวินิจฉัยของศาลก่อนที่การบังคับคดีจะได้ดำเนินไปโดยครบถ้วนและถูกต้องและได้ยื่นต่อศาลชั้นต้นในคดีเดิมซึ่งเป็นศาลที่ได้พิจารณาชี้ขาดตัดสินคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 302 (มาตรา 271 ปัจจุบัน) ซึ่งศาลชั้นต้นชอบที่จะนัดพร้อมเพื่อสอบถามคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งเสียก่อนที่จะได้มีคำวินิจฉัยชี้ขาด แต่เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องโดยมิได้นัดพร้อมหรือนัดไต่สวน โจทก์ก็มิได้อุทธรณ์ คำสั่งศาลชั้นต้นจึงเป็นที่สุดแล้ว แต่โจทก์ก็ยังมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนการบังคับคดีต่อศาลชั้นต้นในกรณีดังกล่าวอีกได้เพราะเป็นกระบวนการพิจารณาในชั้นบังคับคดีตามมาตรา 148 (1)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1358/2560

ศาลจังหวัดชลบุรีได้รับมอบหมายจากศาลแพ่งให้ดำเนินการบังคับคดียึดทรัพย์และขายทอดตลาด เมื่อการบังคับคดียังมีได้เสร็จสิ้นและแจ้งผลการบังคับไปยังศาลแพ่ง ซึ่งเป็นศาลที่มีอำนาจบังคับคดีแล้ว จึงมีอำนาจสั่งไต่สวนเพื่อที่จะมีคำสั่งคำร้องขอเพิกถอนการขายทอดตลาดได้ สำหรับการยื่นอุทธรณ์นั้น ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 229 คู่ความจะต้องยื่นอุทธรณ์ต่อศาลชั้นต้นซึ่งมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเมื่อศาลจังหวัดชลบุรีเป็นศาลที่ดำเนินการไต่สวนและมีคำสั่งคำร้องขอให้เพิกถอนการขายทอดตลาดของจำเลย จำเลยจึงยื่นอุทธรณ์ต่อศาลจังหวัดชลบุรีซึ่งเป็นศาลชั้นต้นที่ไต่สวนและสั่งคำร้องได้ ศาลจังหวัดชลบุรีอยู่ในเขตอำนาจของศาลอุทธรณ์ภาค 2 จึงชอบที่ศาลอุทธรณ์ภาค 2 จะพิจารณาพิพากษาอุทธรณ์ของจำเลยต่อไป



#เคียงคู่ความสำเร็จ

ข้อ 8**(อาจารย์ชีพ จุลมนต์)****กฎหมายล้มละลาย**

การขอให้ล้มละลาย กรณีการฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 789/2553

การพิจารณาถึงฐานะหรือข้อเท็จจริงอันเป็นข้อสันนิษฐานว่ามีหนี้สินล้นพ้นตัวตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 8 จะต้องเป็นข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่มีอยู่แล้วในเวลาที่โจทก์ฟ้องคดีล้มละลาย การที่เจ้าพนักงานเดินหมายของศาล ส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องให้จำเลย โดยปิดหมายไว้ ณ ภูมิลำเนาของจำเลย และรายงานว่าสอบถามจากบ้านข้างเคียงแล้วได้รับแจ้งว่าคนในบ้านออกไปธุระ ไม่มีใครรู้จัก มิใช่ข้อเท็จจริงที่มีอยู่แล้วในเวลาที่เริ่มต้นการฟ้องคดีล้มละลาย จึงฟังไม่ได้ว่าจำเลยไปเสียจากเคหะสถานที่เคยอยู่เพื่อประวิงการชำระหนี้หรือมิให้เจ้าหนี้ได้รับชำระตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 8

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7602/2553

จำเลยทำบันทึกข้อตกลงระบุข้อความว่า "จำเลยยอมรับว่าเป็นหนี้โจทก์ตามเช็คที่ฟ้องจำนวน 431,103 บาท ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหนี้จำนวน 1,565,486 บาท ที่จำเลยเป็นหนี้โจทก์อยู่ และจำเลยจะผ่อนชำระแก่โจทก์" โดยบันทึกดังกล่าวมิได้ระบุว่าจำเลยกระทำการแทนบริษัท ช. ย่อมแสดงให้เห็นถึงการที่จำเลยทำบันทึกข้อตกลงเป็นส่วนด้วยยอมผูกพันตนเข้าเป็นลูกหนี้ของโจทก์เพื่อชำระหนี้จำนวน 1,565,486 บาท อีกคนหนึ่ง เมื่อไม่ปรากฏว่าคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งคือโจทก์จะรับรู้ถึงเจตนาอันซ่อนอยู่ในใจของจำเลยว่าจะชำระหนี้เพียงบางส่วน หนี้ส่วนที่เหลือจำเลยกระทำไปโดยมีเจตนาให้มีผลผูกพันบริษัท ช. อันจะเป็นเหตุให้การแสดงเจตนาตกเป็นโมฆะตามที่บัญญัติใน ป.พ.พ. มาตรา 154 จำเลยจึงต้องผูกพันตามเจตนาที่แสดงออกมานั้นเมื่อจำเลยไม่ยอมชำระหนี้ให้โจทก์ตามข้อตกลง จึงฟังได้ว่าจำเลยเป็นหนี้โจทก์จำนวนไม่น้อยกว่า 1,000,000 บาท และโจทก์มีสิทธิที่จะเรียกชำระหนี้จากจำเลยหรือบริษัท ช. คนใดคนหนึ่งได้ การที่โจทก์ไม่เลือกใช้สิทธิบังคับเอาแก่บริษัท ช. จึงไม่เป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต



โจทก์ตรวจสอบการถือกรรมสิทธิ์ที่สำนักงานที่ดินซึ่งจำเลยมีภูมิลำเนาอยู่ในเขต ปรางกุ ว่าไม่พบทรัพย์สินของจำเลยแต่อย่างใด และจำเลยเสนอขอผ่อนชำระหนี้ให้เจ้าหนี้อื่นซึ่งเป็นผู้เสียหายในคดีที่จำเลยถูกฟ้องเป็นคดีอาญาในความผิดตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534 อีก 3 คดี กรณีเป็นเรื่องที่จำเลยเสนอคำขอประนอมหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ตั้งแต่สองคนขึ้นไป จึงต้องด้วยข้อสันนิษฐานตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 8 (5) (8) ว่าจำเลยมีหนี้สินล้นพ้นตัว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8775/2557

การตรวจสอบการถือกรรมสิทธิ์ที่ดิน หรืออสังหาริมทรัพย์ เพื่อแสดงว่าลูกหนี้ไม่มีทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดอันจะพึงยึดมาชำระหนี้ได้เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงอันต้องด้วยข้อสันนิษฐานว่าลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัว ตามพ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 8 (5) โจทก์จะต้องตรวจสอบการถือกรรมสิทธิ์ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ของลูกหนี้ ณ สำนักงานที่ดินซึ่งลูกหนี้มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตความรับผิดชอบ และต้องตรวจสอบก่อนฟ้องคดีล้มละลายเพื่อแสดงว่าลูกหนี้ต้องด้วยข้อสันนิษฐานของกฎหมายว่าลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัวในเวลาเริ่มต้นการฟ้องคดีล้มละลาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2836/2560

ภายหลังจากศาลจังหวัดพังงา มีคำพิพากษาแล้ว จำเลยไม่ชำระหนี้ตามคำพิพากษา โจทก์นำเจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์จำนองออกขายทอดตลาด ได้เงินไม่พอชำระหนี้ โจทก์ได้สืบหาทรัพย์สินอื่นของจำเลยแล้วไม่พบว่าจำเลยมีทรัพย์สินอื่นใดที่พึงยึดมาชำระหนี้ได้อีก กรณีจึงต้องด้วยข้อสันนิษฐานว่า จำเลยมีหนี้สินล้นพ้นตัวตามพ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 8 (5) จำเลยมีหน้าที่ต้องนำสืบหักล้างข้อสันนิษฐานของกฎหมายดังกล่าวว่าจำเลยไม่ได้มีหนี้สินล้นพ้นตัว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7994/2553

ก่อนฟ้องคดีล้มละลายโจทก์ได้มีหนังสือทวงถามให้จำเลยชำระหนี้ตามหนังสือลงวันที่ 5 กันยายน 2548 เจ้าหนี้ที่ไปรษณีย์ได้นำหนังสือดังกล่าวไปส่งให้จำเลยที่บ้านเลขที่ 5/619 อัน

เป็นภูมิลำเนาของจำเลย แต่ไม่พบจำเลยและไม่มีผู้ได้รับไว้ เจ้าหน้าที่ไปรษณีย์จึงมีหนังสือให้จำเลยไปรับหนังสือดังกล่าว แต่จำเลยไม่ไปรับหนังสือภายในกำหนด เจ้าหน้าที่ไปรษณีย์จึงส่งหนังสือคืนแก่โจทก์ หลังจากนั้นในวันที่ 29 พฤศจิกายน 2548 โจทก์มีหนังสือทวงถามให้จำเลยชำระหนี้อีกครั้งหนึ่งโดยส่งให้แก่จำเลยตามภูมิลำเนาดังกล่าว ปรากฏว่ามี อ. ซึ่งระบุว่าเป็ดย่าของจำเลยเป็นผู้รับไว้แทน ดังนั้นจากพฤติการณ์ดังกล่าวจะเห็นได้ว่าโจทก์ได้มีหนังสือทวงถามให้จำเลยชำระหนี้โดยส่งไปยังภูมิลำเนาของจำเลยตามแบบรับรองรายการทะเบียนราษฎรอันเป็นการส่งอย่างเป็นทางการแล้ว แต่เหตุที่เจ้าหน้าที่ไปรษณีย์ไม่สามารถส่งหนังสือทวงถามให้แก่จำเลยได้ในครั้งแรกเกิดจากการที่จำเลยหลีกเลี่ยงไม่ไปรับหนังสือดังกล่าวภายในกำหนด จึงถือว่าจำเลยได้รับหนังสือทวงถามให้ชำระหนี้ครั้งแรกด้วยแล้ว เมื่อในการส่งหนังสือทวงถามให้ชำระหนี้ครั้งที่ 2 มีผู้รับไว้แทน จึงพึงได้ว่าจำเลยได้รับหนังสือทวงถามจากโจทก์ให้ชำระหนี้แล้วไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง ซึ่งมีระยะเวลาห่างกันไม่น้อยกว่า 30 วัน แต่จำเลยไม่ชำระหนี้ จึงต้องด้วยข้อสันนิษฐานตาม พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 8 (9) ว่าจำเลยมีหนี้สินล้นพ้นตัว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1945/2535

พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 8(9) เป็นเพียงข้อสันนิษฐานว่าลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัว หากใช้บทบังคับให้โจทก์ต้องบอกกล่าวทวงถามให้จำเลยชำระหนี้ก่อนฟ้องไม่เมื่อโจทก์นำสืบได้ว่าจำเลยมีหนี้สินล้นพ้นตัวตามที่โจทก์ฟ้อง แม้การทวงถามจะไม่ชอบด้วยมาตรา 8(9) โจทก์ก็มีอำนาจฟ้องคดีล้มละลาย ข้อที่จำเลยมิได้ยกขึ้นต่อสู้ไว้ในศาลชั้นต้น ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 471/2548

หนี้ที่โจทก์นำมาเป็นมูลฟ้องคดีล้มละลายเป็นหนี้ตามสัญญากู้เงิน สัญญากู้เบิกเงินเกินบัญชี สัญญารับรองวงเงินโดยออกตัวสัญญาใช้เงิน กับหนี้อาวัลตัวสัญญาใช้เงินพร้อมดอกเบี้ยเป็นหนี้ที่กำหนดจำนวนได้แน่นอนที่ฟ้องเป็นคดีล้มละลายได้โดยไม่จำต้องฟ้องเป็นคดีแพ่ง หรือหากฟ้องเป็นคดีแพ่งแล้วให้ศาลในคดีแพ่งมีคำพิพากษาก่อน เพราะ พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483



มาตรา 9 (3) บัญญัติเพียงว่า หนี้นี้อาจกำหนดจำนวนไว้โดยแน่นอน มิได้บัญญัติว่า หนี้นี้ ศาลจะต้องมีคำพิพากษากำหนดจำนวนให้แน่นอนเสียก่อน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6068/2558

หนี้ที่โจทก์อาจฟ้องให้จำเลยล้มละลายได้ สำหรับจำเลยซึ่งเป็นนิติบุคคลต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าสองล้านบาท และต้องเป็นหนี้เงินที่อาจกำหนดจำนวนไว้โดยแน่นอน ไม่ว่าหนี้นี้จะถึงกำหนดชำระโดยพลันหรือในอนาคตก็ตาม ตามพ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 9 (2) และ (3) โดยโจทก์ไม่ต้องนำหนี้ไปฟ้องเป็นคดีแพ่งหรือหากฟ้องเป็นคดีแพ่งแล้วให้ศาลในคดีแพ่งมีคำพิพากษาเสียก่อน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 24/2536

แม้หนี้ที่โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยล้มละลายจะเป็นหนี้ตามคำพิพากษาที่ยังไม่ถึงที่สุด แต่คู่ความก็ต้องผูกพันในผลของคำพิพากษานั้นจนกว่าคำพิพากษาจะถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไขกลับหรืองดเสีย จึงถือว่าเป็นหนี้ที่อาจกำหนดจำนวนไว้โดยแน่นอนตามพระราชบัญญัติล้มละลายพ.ศ. 2483 มาตรา 9(3) เมื่อจำเลยที่ 1 ทราบคำสั่งและหมายบังคับคดีของศาลชั้นต้นในคดีดังกล่าว จำเลยที่ 1 ได้โอนทรัพย์สินของตนไปหมดแล้ว ส่วนจำเลยที่ 2 ถึงที่ 4 มีทรัพย์สินรวมกันประมาณ 800,000 บาท เท่านั้นไม่พอชำระหนี้ให้โจทก์ซึ่งมีจำนวนหนี้ทั้งสิ้นถึง 11,000,000 บาทเศษ กรณีจึงไม่มีเหตุที่ยังไม่สมควรให้จำเลยที่ 1 ล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 14 จำเลยที่ 1 ฎีกาคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ที่พิพากษายืนตามศาลชั้นต้นให้พิทักษ์ทรัพย์จำเลยที่ 1 เด็ดขาด ต้องเสียค่าขึ้นศาล 50 บาท ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 179(1)ที่จำเลยที่ 1 เสียค่าขึ้นศาลในชั้นฎีกามา 200 บาท จึงเสียเกินมาศาลฎีกาเห็นสมควรคืนเงินค่าขึ้นศาลส่วนที่เกินให้จำเลยที่ 1

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 177/2531

หนี้ตามคำพิพากษาซึ่งอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ถือได้ว่าเป็นหนี้ซึ่งอาจกำหนดจำนวนไว้แน่นอน อันโจทก์อาจนำมาฟ้องให้จำเลยล้มละลายได้ แต่หนี้ดังกล่าวอาจถูกกลับหรือแก้โดยศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาก็ได้ข้อเท็จจริงยังไม่อาจฟังเป็นยุติได้ว่าจำเลยเป็นหนี้

โจทก์ตามฟ้องหรือไม่ จึงยังไม่สมควรให้จำเลยล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช 2483 มาตรา 14.

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 752/2542

จำเลยเป็นหนี้โจทก์ตามคำพิพากษาถึงที่สุดซึ่งพิพากษาให้จำเลยชำระเงิน 40,500 บาท และร่วมกันค้ำรถยนต์ที่เช่าซื้อในสภาพเรียบร้อยใช้การได้ดีแก่โจทก์ หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทน 145,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีนับแต่วันฟ้องจนกว่าจะส่งมอบรถยนต์คืนหรือใช้ราคาแทน กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความแทนโจทก์แม้หนี้ตามคำพิพากษาส่วนที่ให้จำเลยชำระเงินแก่โจทก์ถือได้ว่าเป็นหนี้ที่กำหนดจำนวนได้โดยแน่นอน แต่เมื่อรวมกับค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความที่ศาลชั้นต้นกำหนดให้จำเลยชดใช้แก่โจทก์แล้ว ก็ยังมีจำนวนน้อยกว่า 50,000 บาท

ส่วนหนี้ตามคำพิพากษาส่วนที่ให้จำเลยร่วมกันค้ำรถยนต์ที่เช่าซื้อในสภาพใช้การได้ดีแก่โจทก์ หากคืนไม่ได้ให้ใช้ราคาแทน 145,000 บาท พร้อมดอกเบี้ย เป็นการกำหนดให้จำเลยกระทำการชำระหนี้ที่ละอย่างก่อนหลังตามลำดับ ไม่ใช่การอันมีกำหนดพึงกระทำเพื่อชำระหนี้มีหลายอย่างอันจำเลยจะพึงเลือกได้ตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 198 หนี้ตามคำพิพากษาที่จำเลยจะต้องกระทำก่อนจึงเป็นหนี้ส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อคืน เมื่อโจทก์ยังคงมีกรรมสิทธิ์ในรถยนต์ที่เช่าซื้อและมีสิทธิติดตามเอาคืนจากจำเลย และจำเลยมีหน้าที่ต้องส่งคืนรถยนต์ที่เช่าซื้อในสภาพใช้การได้ดี หากคืนไม่ได้จึงจะใช้ราคาแทน และปรากฏว่ารถยนต์ที่เช่าซื้อยังมีอยู่และโจทก์สามารถบังคับให้จำเลยคืนรถยนต์ที่เช่าซื้อได้ กรณีจึงไม่แน่นอนว่าหนี้ที่จะบังคับให้ใช้ราคาแทนการส่งมอบรถยนต์ที่เช่าซื้อจะมีหรือไม่ หนี้ตามคำพิพากษาส่วนนี้จึงเป็นหนี้ที่ไม่อาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอน ดังนี้โจทก์จึงฟ้องขอให้จำเลยล้มละลายในหนี้ตามคำพิพากษาดังกล่าวไม่ได้ คดีล้มละลาย โจทก์อุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้นที่พิพากษายกฟ้องโจทก์ เป็นการอุทธรณ์คำพิพากษาตามคำฟ้องขอให้ล้มละลาย ต้องเสียค่าขึ้นศาลสำหรับคำฟ้องอุทธรณ์ 50 บาทตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 179(1)



(อาจารย์เอื้อน ขุนแก้ว)

กฎหมายล้มละลาย (คดีฟื้นฟูกิจการ)

คดีฟื้นฟูกิจการ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8428/2544

พระราชบัญญัติล้มละลายพ.ศ. 2483 มาตรา 90/12 (9) ได้กำหนดข้อจำกัดในการดำเนินกิจการของลูกหนี้หลายประการเพื่อประโยชน์ในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้และข้อจำกัดนั้นยอมใช้บังคับกับผู้ทำแผนโดยอนุโลม ตามมาตรา 90/25 เมื่อศาลมีคำสั่งมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนให้บรรดาศิษย์และอำนาจหน้าที่ของผู้ทำแผนตกเป็นของผู้บริหารแผนตั้งแต่ผู้บริหารแผนได้ทราบคำสั่งศาลตามมาตรา 90/95 วรรคหนึ่ง แต่เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารแผนของลูกหนี้นั้น ผู้บริหารแผนต้องดำเนินการให้เป็นไปตามแผน ตามมาตรา 90/67 และในกรณีที่ไม่ได้กำหนดไว้ในแผน ผู้บริหารแผนจึงถูกจำกัด เมื่อปรากฏว่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ผู้บริหารแผนได้ดำเนินการขายไปเป็นสัตว์ที่มีความจำเป็นที่ลูกหนี้นำมาพัฒนาและทำกำไรในการฟื้นฟูกิจการ และในแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ไม่ได้กำหนดให้ผู้บริหารแผนสามารถขายทรัพย์สินดังกล่าวให้แก่บุคคลภายนอกได้ ดังนั้น การที่ผู้บริหารแผนนำที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของลูกหนี้ที่จำนองระงับแล้วไปขายต่อให้แก่บุคคลภายนอกจึงไม่ใช่การกระทำที่จำเป็นเพื่อให้การเงินการค้าตามปกติของลูกหนี้สามารถดำเนินต่อไปได้ตามแผนนิติกรรมการขายดังกล่าวต้องห้ามขัดแย้งตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 90/12 (9) ประกอบมาตรา 90/25 และมาตรา 90/95 วรรคหนึ่งจึงตกเป็นโมฆะตามมาตรา 90/12 วรรคท้าย

การที่ศาลจะให้ความเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการนั้นศาลจะใช้หลักเกณฑ์ตามมาตรา 90/58 ซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต่ำในการพิจารณาถ้าในระหว่างการดำเนินการตามแผนแต่การการทำแผนยังไม่สำเร็จมีกิจการต้องดำเนินการตามแผน ต้องปล่อยปรากฏว่าผู้บริหารแผนพ้นจากตำแหน่งจะมีกระบวนการในการตั้งผู้บริหารแผนคนใหม่อาจไม่สามารถตั้งผู้บริหารแผนคนใหม่ได้ ศาลจะมีคำสั่งอีกประเภทหนึ่งคือคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการถ้าศาลเห็นสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลาย



ศาลจะมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดตามมาตรา 90/68 แต่หากดำเนินการตามแผนเป็นผลสำเร็จแล้วศาลจะมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการตามมาตรา 90/70 ซึ่งจะมีผลตามมาตรา 90/75 ถึงลูกหนี้ก็ยังคงต้องรับผิดชอบหนี้ที่ยังค้างชำระอยู่ตามแผนฟื้นฟูกิจการถ้าลูกหนี้ชำระหนี้ตามแผนครบถ้วนแล้วลูกหนี้ย่อมหลุดพ้นจากหนี้หนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8428/2544

พระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา 90/9 วรรคสาม บัญญัติว่า"ลูกหนี้หรือเจ้าหนี้อาจยื่นคำคัดค้านก่อนวันนัดไต่สวนนัดแรกไม่น้อยกว่าสามวัน ในกรณีที่เป็นการคัดค้านผู้ทำแผนลูกหนี้หรือเจ้าหนี้จะเสนอชื่อบุคคลอื่นเป็นผู้ทำแผนด้วยหรือไม่ก็ได้.." และในบทนิยามมาตรา 90/1"เจ้าหนี้" หมายความว่า เจ้าหนี้มีประกันหรือเจ้าหนี้ไม่มีประกัน" เมื่อพิจารณาบทบัญญัติสองมาตรานี้ประกอบกันแล้ว จึงเห็นได้ว่ากฎหมายล้มละลายส่วนการฟื้นฟูกิจการให้สิทธิเจ้าหนี้ทุกประเภทยื่นคำคัดค้านคำร้องขอฟื้นฟูกิจการเพื่อปกป้องสิทธิของตน ส่วนคำว่า"เจ้าหนี้" นั้นคือ ผู้มีสิทธิเรียกร้องให้ลูกหนี้ชำระหนี้ได้ เช่นนี้ เมื่อผู้ร้องขอฟื้นฟูกิจการเพื่อนำโรงงานในขณะที่ตกอยู่ในภาวะการเช่าแก่ผู้คัดค้านที่ 2 มาดำเนินการกิจการตามสัญญาเช่าโรงงานดังกล่าว ผู้คัดค้านที่ 2 ในฐานะผู้เช่าชอบที่จะได้ใช้หรือได้รับประโยชน์ในโรงงานอย่างใดอย่างหนึ่งชั่วระยะเวลาการเช่าตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 537 และมีสิทธิเรียกร้องให้ลูกหนี้ปฏิบัติหน้าที่ของตนในฐานะผู้ให้เช่า จึงมีฐานะเป็นเจ้าหนี้ ย่อมมีสิทธิยื่นคำคัดค้านการขอฟื้นฟูกิจการของผู้ร้องขอดังกล่าวตามมาตรา 90/9 วรรคสาม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1933/2558

การฟื้นฟูกิจการนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้กิจการของลูกหนี้ซึ่งประสบปัญหาสภาพคล่องทางการเงินชั่วคราว ได้มีโอกาสฟื้นฟูกิจการ หรือปรับโครงสร้างหนี้ เพื่อให้กิจการของลูกหนี้กลับคืนสู่สภาพที่สามารถดำเนินการตามปกติต่อไปได้ เมื่อลูกหนี้ไม่ได้ประกอบกิจการใดๆ แล้ว และไม่ปรากฏว่าลูกหนี้ได้รับทุนหมุนเวียนมาจากสถาบันการเงินใด ลูกหนี้ไม่มีโอกาสฟื้นฟูกิจการหรือปรับโครงสร้างหนี้ เพื่อให้กิจการของลูกหนี้กลับคืนสู่สภาพที่สามารถดำเนินการ

ตามปกติต่อไปได้ กรณีจึงไม่มีเหตุอันสมควรและมีช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ตามพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา 90/10

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8271/2559

ลูกหนี้ไม่ได้ประกอบกิจการใดๆ แล้ว หยุดดำเนินการมาก่อนยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการจำนวนหกปี ขณะยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการลูกหนี้ คงมีเครื่องจักรในสภาพที่ไม่ได้มีการใช้งาน ไม่มีพนักงานที่จะดำเนินการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ไม่ได้มีวัตถุประสงค์ที่จะรักษากิจการที่ดำเนินการอยู่ให้ดำเนินการต่อไป เพราะกิจการหยุดไปแล้วหกปี นอกจากนั้นเจ้าหนี้รายใหญ่มีหนี้ประมาณร้อยละ 80 คัดค้านการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ จึงไม่มีเหตุอันสมควรและไม่มีช่องทางในการฟื้นฟูกิจการ นอกจากนี้ในการฟื้นฟูกิจการศาลจะพิจารณาถึงความยินยอมและความรุนแรงของช่วงนี้ประกอบด้วยหลังครั้งเจ้าหนี้รายใหญ่หรือจันอยู่ที่นี่มากกว่าครั้งขัดกันการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ฉันจะมองว่าพรั่งนี้ช่องทางในการฟื้นฟูกิจการเพราะโอกาสที่เจ้าหนี้เสี่ยงข้าน้อยแผนฟื้นฟูกิจการยอมเป็นไปได้น้อย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1389/2559

ลูกหนี้เป็นหนี้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ก่อนลูกหนี้จะยื่นคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการ ลูกหนี้ทราบชื่อและที่อยู่ของเจ้าหนี้ในขนาดยื่นคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการเป็นอย่างดี เมื่อลูกหนี้เป็นผู้ร้องขอยอมมีหน้าที่ที่จะต้องแนบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินทั้งหมดที่มีอยู่ รายชื่อและที่อยู่โดยชัดแจ้งของเจ้าหนี้ทั้งหลายมาพร้อมกับร้องขอตามมาตรา 90/16 วรรคสี่ การที่ลูกหนี้ไม่ได้ระบุชื่อและที่อยู่ของเจ้าหนี้ นั้น พร้อมกับคำร้องขอ จึงเป็นการจงใจปกปิดรายชื่อเจ้าหนี้ อันเป็นการฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติดังกล่าว เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าหนี้ เพราะเป็นเหตุให้ศาลล้มละลายกลางไม่อาจส่งสำเนาคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการแก่เจ้าหนี้และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่อาจแจ้งคำสั่งตั้งผู้ทำแผน และกำหนดเวลาให้เจ้าหนี้เสนอคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้ตามมาตรา 90/24 วรรคสองและวรรคสาม เมื่อเจ้าหนี้ไม่ทราบคำสั่งตั้งผู้ทำแผนและกำหนดเวลายื่นคำขอรับชำระหนี้ก่อนก่อนหน้านี้ การที่จำเลยยื่นคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่ทราบว่ารूपนี้เข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการจึงมี

เหตุอันสมควรที่จะรับคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของช่วงนี้ไว้พิจารณาแม้จะยื่นเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามมาตรา 90/26 วรรคหนึ่งก็ตาม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 11397/2557

ในกรณีที่ลูกหนี้จงใจปกปิดรายชื่อและที่อยู่โดยชัดแจ้งของเจ้าหนี้รายใดอันเป็นเหตุให้เจ้าหนี้รายนั้นไม่อาจทราบได้ว่ารูปนี้เข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการ เพราะเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่ได้แจ้งคำสั่งตั้งผู้ทำแผนและกำหนดเวลาให้เจ้าหนี้เสนอคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการไปยังเจ้าหนี้รายนั้นทราบ เจ้าหนี้รายนั้นไม่เสียสิทธิที่จะยื่นคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการไม่เกินกำหนดเวลาตามมาตรา 90/26 หรือมาตรา 90/27 วรรคสาม หากเจ้าหนี้รายนั้นไม่ได้ขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการและต่อมาศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนแผน ก็ไม่ผูกมัดเจ้าหนี้รายนั้นเนื่องจากความไม่สุจริตของลูกหนี้เอง และหากสั่งสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ หรือมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดในการฟื้นฟูกิจการ ก็ไม่มีผลถึงลูกหนี้หลุดพ้นจากหนี้ของเจ้าหนี้รายนั้นเช่นกัน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2541/2558

การยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการโดยบุคคลใดบุคคลหนึ่งตามมาตรา 90/4 นั้นเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ของลูกหนี้และเจ้าหนี้ทั้งหลาย แม้อีกก่อนจะมีการยื่นคำร้องของลูกหนี้หรือเจ้าหนี้บางรายกันแต่การดำเนินกระบวนการพิจารณาในคดีฟื้นฟูกิจการโดยผู้ร้องขอในคดีหนึ่ง เป็นเสมือนหนึ่งว่าเป็นการกระทำแทนบุคคลคนอื่น ๆ ด้วย เช่นนี้ หากคดีก่อนศาลได้วินิจฉัยเกี่ยวกับช่องทางในการฟื้นฟูกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วว่าไม่เป็นช่องทางในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้และในคดีหลัง มีการเสนอช่องทางในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ที่มีสาระสำคัญกับคดีก่อนการพิจารณาวินิจฉัยคดีตั้งนี้ย่อมเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 144

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4166 - 4170/2559

บทบัญญัติเรื่องการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำหรือการร้องขอซ้ำนั้น พ.ร.บ.จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ.2542 ไม่ได้บัญญัติไว้โดยเฉพาะ จึงต้องนำ



บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม ซึ่งบทบัญญัติของกฎหมายล้มละลายส่วนที่ว่าด้วยการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาองค์กรทางธุรกิจไว้และเพื่อให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้อย่างเป็นธรรมซึ่งจะได้รับชำระหนี้จำนวนไม่น้อยกว่ากรณีศาลพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย การยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการโดยบุคคลใดบุคคลหนึ่งตามมาตรา 90/4 นั้น เป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ของลูกหนี้และเจ้าหนี้ทั้งหลาย การดำเนินกระบวนการพิจารณาในคดีฟื้นฟูกิจการ โดยผู้ร้องขอฟื้นฟูกิจการในคดีหนึ่งถือเสมือนว่าเป็นการกระทำแทนบุคคลอื่นๆ ด้วย หากมีการร้องขอฟื้นฟูกิจการโดยอ้างมูลเหตุเดิมหรือช่องทางในการฟื้นฟูกิจการเดียวกันก็ย่อมเป็นการร้องขอซ้ำได้เช่นกัน

ในการร้องขอฟื้นฟูกิจการคดีนี้ผู้ร้องได้อ้างเหตุในการร้องขอฟื้นฟูกิจการว่า ลูกหนี้ประสบปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจทำให้เศรษฐกิจของประเทศชะงักงันและการเปลี่ยนแปลงเงินบาทในปี 2540 ทำให้ลูกหนี้มีภาระหนี้เพิ่มขึ้น มูลเหตุในการร้องขอฟื้นฟูกิจการคดีนี้เป็นเหตุที่มีการร้องขอฟื้นฟูกิจการมาแล้วในคดีแรก แม้ว่าผู้ร้องขอคดีนี้จะไม่ได้เป็นผู้ร้องขอเองก็ตาม แต่เมื่อคดีแรกศาลได้มีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนฟื้นฟูกิจการและยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ อันมีผลทำให้เจ้าหนี้ต้องถูกปรับยอดหนี้ลงมาและมีสิทธิเรียกร้องเฉพาะหนี้ที่ค้างอยู่ตามแผนฟื้นฟูกิจการซึ่งหลังจากศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการแล้ว ก็ไม่ปรากฏเหตุใหม่ในสาระสำคัญที่ทำให้ลูกหนี้หรือผู้ร้องขอมีสิทธิร้องขอฟื้นฟูกิจการได้อีก ทั้งศาลวินิจฉัยในคดีแรกมาแล้วว่าลูกหนี้สามารถยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการได้และในคดีแรกมีการดำเนินกระบวนการพิจารณาจนกระทั่งศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการเช่นนี้ การที่เจ้าหนี้มายื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการในคดีนี้อีก จึงเป็นการร้องขอซ้ำตาม ป.วิ.พ. มาตรา 148 ประกอบ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ.2542 มาตรา 14

นอกจากนี้ยังปรากฏว่าในการร้องขอฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ในคดีที่สามนั้น ธนาคาร ส. ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการซึ่งเป็นผู้รับโอนจากธนาคารในประเทศในขณะที่ยื่นคำร้องขอระหว่างพิจารณาชั้นอุทธรณ์ การยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการในคดีที่สามจึงเป็นการร้องขอซ้อนและดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำกับคดีแรกตาม ป.วิ.พ. มาตรา 173 และมาตรา 144 ประกอบ พ.ร.บ.จัดตั้ง

ศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ.2542 มาตรา 14 และการที่ผู้ร้องขอมายื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ในคดีนี้โดยเหตุทำนองเดียวกับการยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการคดีที่สามอีก จึงเป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีที่สาม ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 144 ประกอบ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ.2542 มาตรา 14

ข้อ 10

BANGKOK

LAW



#เคียงคู่ความสำเร็จ

วิอาญา

ข้อ 1

(อาจารย์อรรถพล ใหญ่สว่าง)

ภาค 1

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 755/2502

ตามบรรณาคลยอุมตั้งตัวแทนทำแทนตนได้เสมอ เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็น พิเศษทำนองว่า ให้ต้องกระทำด้วยตนเอง หรือตามสภาพไม่เปิดช่อง ให้มอบหมายจัดการแทน กันได้

เรื่องร้องทุกข์ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 3 และ 5 นั้น มิใช่หมายความว่า ห้ามขาดไม่ให้เกิดการมอบอำนาจกัน เป็นแต่บัญญัติให้บุคคลดังกล่าวใน มาตรา 5 มีอำนาจกระทำการที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 3 โดยไม่ต้องมีการมอบอำนาจซึ่งกันและ กัน ส่วนกิจการในมาตรา 3 กิจการใดจะมอบอำนาจกันได้หรือไม่ ต้องเป็นไปตามหลักธรรมดา สุดแต่ว่า กรณีใดมีกฎหมายห้าม หรือเป็นกรณีตามสภาพต้องกระทำเองหรือไม่ เรื่องร้องทุกข์ไม่ มีกฎหมายบังคับว่าต้องกระทำด้วยตนเอง และตามสภาพของการร้องทุกข์ก็เป็นเรื่องเปิดช่องให้ จัดการแทนกันได้ การร้องทุกข์จึงมอบอำนาจให้ร้องแทนกันได้

หนังสือถึงพนักงานสอบสวน ซึ่งมีข้อความว่า "เนื่องด้วยธนาคารมีเรื่องบางอย่างที่ต้อง แจ้งความต่อเจ้าพนักงานตำรวจแต่เนื่องจากข้าพเจ้า(กรรมการผู้จัดการนิติบุคคล) มีกิจจำเป็น ไม่สามารถมาแจ้งความด้วยตนเองได้ โดยหนังสือฉบับนี้ข้าพเจ้าขอมอบอำนาจให้นายสุรินทร์ เจ้าหน้าทีของธนาคารเป็นผู้แจ้งความแทนข้าพเจ้า และข้าพเจ้าขอรับรองผิดชอบในการที่นาย สุรินทร์ปฏิบัติแทนข้าพเจ้า" และลงชื่อกรรมการผู้จัดการนิติบุคคลนั้น ถือว่าไม่ใช่คำร้องทุกข์โดย ตนเองตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 123 จะว่าเป็นการมอบอำนาจให้ ร้องทุกข์ก็ไม่ผิด เพราะการแจ้งความนั้น อาจเป็นการร้องทุกข์ก็ได้ ไม่ใช่ก็ได้ และก็ไม่มี



ข้อความให้เห็นว่าให้มาแจ้งความเรื่องอะไร อันจะพอวินิจฉัยได้ว่าเป็นการมอบให้มาร้องทุกข์หรือไม่ได้ว่าเป็นเอกสารมอบอำนาจให้ร้องทุกข์ (ประชุมใหญ่ครั้งที่ 11/2502)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8537/2553

นาย ก. สามีชอบด้วยกฎหมายของนาง ล. ผู้ตายเป็นโจทก์ยื่นฟ้องจำเลยในข้อหากระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้นาง ล. ถึงแก่ความตายตาม ป.อ. มาตรา 291 นาง ล. เป็นผู้เสียหายซึ่งถูกทำร้ายถึงตายและโจทก์เป็นเพียงผู้จัดการแทนผู้เสียหาย ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 3 (2) และ มาตรา 5 (2) เมื่อโจทก์ยื่นฟ้องแล้วตายลง คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาสืบพยานโจทก์ของศาลชั้นต้น การพิจารณาของศาลชั้นต้นก่อนโจทก์ถึงแก่ความตายย่อมไม่เสื่อมเสียไปด้วยความตายของโจทก์ และถือว่าโจทก์ฟ้องนั้นเป็นกระทำการแทนรัฐด้วยส่วนหนึ่ง การที่ศาลชั้นต้นพิจารณาพิพากษาใหม่จากพยานหลักฐานที่โจทก์จำเลยได้สืบไว้แล้วตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 4 นั้นชอบแล้ว เมื่อโจทก์เป็นเพียงผู้จัดการแทนผู้เสียหายเท่านั้น มิใช่ผู้เสียหายที่แท้จริงที่ยื่นฟ้องแล้วตายลงตาม ป.วิ.อ. มาตรา 29 วรรคหนึ่ง แม้ผู้ร้องจะเป็นผู้สืบสันดานของผู้เสียหายกับโจทก์ก็ตาม ผู้ร้องก็ไม่มีสิทธิยื่นคำร้องขอเข้าดำเนินคดีต่างโจทก์ซึ่งถึงแก่ความตายตามบทบัญญัติดังกล่าวได้ คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 4 ที่ให้ยกคำสั่งศาลชั้นต้นที่สั่งให้เพิกถอนคำสั่งที่อนุญาตให้ผู้ร้องเข้าดำเนินคดีต่างโจทก์นั้นไม่ชอบ ผู้ร้องไม่มีสิทธิอุทธรณ์ ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยเองได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบด้วยมาตรา 225 แม้ศาลอุทธรณ์ภาค 4 จะพิพากษากลับคำพิพากษาศาลชั้นต้นให้ลงโทษจำเลย ก็ไม่ก่อให้เกิดสิทธิแก่จำเลยและผู้ร้องที่จะฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงที่ศาลอุทธรณ์ภาค 4 วินิจฉัย เนื่องจากเป็นข้อที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลอุทธรณ์ภาค 4 ต้องห้ามฎีกาตาม ป.วิ.พ. มาตรา 249 วรรคหนึ่ง ประกอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา 15 ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1339/2557

ผู้เสียหายถูกคนร้ายทำร้ายร่างกายจนเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัส ไม่รู้สึกตัวและไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ จึงเป็นกรณีผู้เสียหายถูกทำร้ายถึงบาดเจ็บจนไม่สามารถจะจัดการ



เองได้ ถ้าผู้เสียหายจะเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการต้องกระทำโดยผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน สามีหรือภริยาของผู้เสียหาย ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 3 (2) ประกอบมาตรา 5 (2) การที่ผู้เสียหายยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ด้วยตนเองโดยมีการพิมพ์ลายนิ้วหัวแม่มือในใบแต่งตั้งทนายความ แม้จะมีพยานลงลายมือชื่อรับรอง 2 คน ก็ถือไม่ได้ว่าผู้เสียหายพิมพ์ลายนิ้วหัวแม่มือด้วยตนเอง เนื่องจากผู้เสียหายไม่รู้สีกตัวและไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ที่ศาลชั้นต้นอนุญาตให้ผู้เสียหายเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการ จึงมิได้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว เป็นการไม่ถูกต้อง ยังถือไม่ได้ว่าผู้เสียหายเป็นโจทก์ร่วม จึงไม่มีสิทธิฎีกา และแม้กรณีเช่นว่านั้นสามารถที่จะแก้ไขความบกพร่องได้ แต่คดีล่วงเลยมานานมากแล้ว ทั้งการพิจารณาคดีก่อนหน้านั้นของโจทก์ร่วมมิได้เสียไป ประกอบกับพนักงานอัยการก็ว่าคดีต่างโจทก์ร่วมอยู่แล้ว จึงเห็นควรไม่ย่อนสำนวนไปให้ศาลชั้นต้นดำเนินการสั่งผู้เสียหายแก้ไขข้อบกพร่องในการขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการให้บริบูรณ์ใหม่เสียก่อน และสมควรพิจารณาคดีต่อไป

ข้อ 2**ข้อ 3****ข้อ 4**

#เคียงคู่ความสำเร็จ



ข้อ 5

อาจารย์ธานี สิงหนาท

กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค 3 – 4

อุทธรณ์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5260/2548

ตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงฯ มาตรา 4 และ ป.วิ.อ. มาตรา 173 วรรคสอง เป็นบทบัญญัติที่ให้ความคุ้มครองแก่จำเลยในการพิจารณาคดีของศาลคดีนี้ เป็นคดีที่มีอัตราโทษจำคุก เมื่อจำเลยไม่มีและแถลงต้องการทนายความ จึงเป็นหน้าที่ของศาลชั้นต้นที่ต้องตั้งทนายความให้ก่อนเริ่มพิจารณา การที่ศาลชั้นต้นดำเนินคดีไปโดยจำเลยไม่มีทนายความแล้วพิพากษาลงโทษจำเลย จึงเป็นเรื่องที่ศาลชั้นต้นมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกระบวนการพิจารณาอันเป็นกระบวนการพิจารณาที่ไม่ชอบ ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความสงบเรียบร้อยแม้จำเลยไม่ได้ยกขึ้นอุทธรณ์หรือฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจหยิบยกขึ้นวินิจฉัยได้โดยให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาพิพากษาใหม่ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 208 (2) ประกอบด้วยมาตรา 225

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5887/2550

ฎีกาของจำเลยไม่มีลายมือชื่อผู้ฎีกา โดยเหตุที่ฎีกาเป็นคำฟ้องอย่างหนึ่งตามคำนิยามในมาตรา 1 (3) แห่ง ป.วิ.พ. ประกอบ ป.วิ.อ. มาตรา 15 ดังนั้น เมื่อไม่มีลายมือชื่อผู้ฎีกา ฎีกาของจำเลยจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา 158 (7) ประกอบด้วยมาตรา 215 และ 225 แห่ง ป.วิ.อ.

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7380/2560

ก่อนเกิดเหตุผู้เสียหายที่ 1 อยู่บ้านของ ส ก่อนแล้วหลังจากนั้น ร พาจำเลยกับพวกไปที่บ้านของ ส โดยจำเลยไม่เคยรู้จักผู้เสียหายที่หนึ่งมาก่อน และจำเลยกับพวกไม่ได้นัดแนะหรือบอกให้ผู้เสียหายที่ 1 มาที่บ้าน แม้ต่อมา ร กระทำชำเราผู้เสียหายที่ 1 ที่บ้าน การกระทำของ



จำเลยหรือพวกของจำเลยก็หาเป็นการล่วงละเมิดอำนาจปกครองของผู้เสียหายที่ 2 ไม่ การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 318 วรรคสาม

แม้ความผิดฐานพรากผู้เยาว์ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 318 วรรคสาม ต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง เมื่อการกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิด ศาลฎีกามีอำนาจพิพากษายกฟ้องได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 185 วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา 215, 225

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4012/2560

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยฐานพยายามฆ่าผู้อื่นตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 288 , 80 จำเลยให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำเลยฐานพยายามฆ่าผู้อื่นตามฟ้อง ศาลอุทธรณ์ 8 พิพากษายืน จำเลยฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยโดยฟังข้อเท็จจริงว่าจำเลยไม่มีเจตนาฆ่าโจทก์ร่วม คงมีแต่เพียงเจตนาทำร้ายเท่านั้น สำหรับบาดแผลของโจทก์ร่วมปัจจุบันนี้รักษาน้ำหนักน้อยข้างซ้ายยังไม่มีความรู้สึก ไม่อาจใช้ทำงานหนักได้ จึงถือได้ว่าโจทก์ร่วมได้รับอันตรายสาหัสต้องเจ็บป่วยจนประกอบกรณีกิจตามปกติไม่ได้เกินกว่า 20 วัน การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิด ฐานร่วมกันทำร้ายร่างกายจนเป็นเหตุให้ผู้ถูกทำร้ายรับอันตรายสาหัส และฐานร่วมกันทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กาย ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 297 (8) , 295 ประกอบ 83 ซึ่งศาลสามารถลงโทษจำเลยในความผิดฐานร่วมกันทำร้ายร่างกายจนเป็นผู้ถูกกระทำร้ายรับอันตรายสาหัสตามที่พิจารณาได้ความได้ เพราะความผิดฐานร่วมกันพยายามฆ่าผู้เสียหายตามที่โจทก์ฟ้องนั้นรวมการกระทำหลายอย่าง รวมทั้งความผิดฐานร่วมกันทำร้ายร่างกายจนเป็นเหตุให้ผู้ถูกทำร้ายรับอันตรายสาหัสซึ่งเป็นความผิดได้ในตัวเองไว้ ด้วยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 192 วรรคท้าย ประกอบ 215 และ 225

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 479/2555

การออกหมายจับผู้ต้องหาตามคำร้องของพนักงานสอบสวนเป็นอำนาจของผู้พิพากษาคนเดียวในศาลชั้นต้น เพื่อให้การสอบสวนผู้ต้องหาดำเนินไปตามขั้นตอนของกฎหมายอย่างรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรม โดยไม่มีปัญหาติดขัด ล่าช้าหรือมีอุปสรรคในการดำเนินงานใน

กระบวนการยุติธรรมขั้นต้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 134 โดยที่ขณะนั้นยังไม่เป็นการฟ้องคดีมาสู่การพิจารณาของศาล แต่เป็นอำนาจพิเศษที่กฎหมายบัญญัติให้ผู้พิพากษาคนเดียวในศาลชั้นต้นมีอำนาจออกหมายจับผู้ต้องหาตามคำร้องของพนักงานสอบสวนได้ ภายใต้บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 66 และมาตรา 59/1 โดยเฉพาะ จึงไม่ใช่เรื่องที่กฎหมายมีความประสงค์จะให้ผู้ต้องหายื่นอุทธรณ์ได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 193 เพราะจะทำให้การดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรมประสบอุปสรรคและเกิดความล่าช้า ดังจะเห็นได้จากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 59 วรรคสาม บัญญัติเป็นใจความว่า "ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนซึ่งมีเหตุอันควรโดยผู้ร้องขอไม่อาจไปพบศาลได้ ผู้ร้องขออาจร้องขอต่อศาลทางโทรศัพท์ โทรสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่นที่เหมาะสมเพื่อขอให้ศาลออกหมายจับผู้ต้องหาได้ ในกรณีเช่นว่านี้เมื่อศาลสอบถามจนปรากฏว่ามีเหตุที่จะออกหมายจับได้ตามมาตรา 59/1 และมีคำสั่งให้ออกหมายนั้นแล้ว..." และตามวรรคสี่ ตอนท้าย บัญญัติว่า "...หากความปรากฏต่อศาลในภายหลังว่าได้มีการออกหมายจับไปโดยฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ศาลอาจมีคำสั่งให้เพิกถอนหมายจับหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงหมายจับได้ ทั้งนี้ ศาลจะมีคำสั่งให้ผู้ร้องขอจัดการแก้ไขเพื่อเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องตามที่เห็นสมควรก็ได้" โดยบทบัญญัติของมาตรานี้ก็ได้ระบุวิธีการให้ศาลชั้นต้นซึ่งออกหมายจับมีอำนาจโดยตรงในการแก้ไขเยียวยาความเสียหายจากการออกหมายจับผู้ต้องหาโดยฝ่าฝืนต่อกฎหมายไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ทั้งนี้ได้ระบุให้สิทธิแก่ผู้ต้องหาในการยื่นอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งศาลชั้นต้นแต่อย่างใด แสดงให้เห็นเจตนารมณ์ของกฎหมายอย่างชัดเจนว่า มีวัตถุประสงค์จะให้กระบวนการยุติธรรมในชั้นการขอออกหมายจับ การขอเพิกถอนหมายจับตลอดจนการแก้ไขเพื่อเยียวยาความเสียหายแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องยุติไปในระดับศาลชั้นต้นเท่านั้น อีกประการหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 68 ยังได้บัญญัติว่า "หมายจับคงใช้ได้อยู่จนกว่าจะจับได้ เว้นแต่ความผิดอาญาตามหมายนั้นขาดอายุความหรือศาลซึ่งออกหมายนั้นได้ถอนหมายคืน" ดังนั้น หากผู้ต้องหาที่ถูกออกหมายจับได้เข้ามามอบตัวต่อพนักงานสอบสวนแล้ว



หมายจับก็ย่อมสิ้นผลไปในตัว หรือหากคดีขาดอายุความ หรือศาลชั้นต้นซึ่งออกหมายจับนั้น ได้ถอนหมายจับคืนเสียแล้ว หมายจับก็ย่อมสิ้นผลเช่นเดียวกัน ด้วยเหตุผลดังที่ได้วินิจฉัยประกอบกันมาผู้ต้องหาจึงไม่มีสิทธิยื่นอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นที่ไม่อนุญาตให้เพิกถอนหมายจับผู้ต้องหาต่อศาลอุทธรณ์ภาค 1 ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้รับอุทธรณ์ของผู้ต้องหา เป็นการสั่งรับอุทธรณ์โดยไม่ชอบ และศาลอุทธรณ์ภาค 1 ชอบที่จะไม่รับวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ต้องหาเช่นกัน ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 รับวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้หาหานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของผู้ร้องฟังขึ้น กรณีไม่จำต้องวินิจฉัยฎีกาของผู้ร้องในข้ออื่นอีก เพราะไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลงไป

ข้อ 6

ข้อ 7

ข้อ 8

ข้อ 9

ข้อ 10

BANGKOK**LAW**

#เคียงคู่ความสำเร็จ

